

2/2022

NEJVVŠŠÍ SOUD
ODDĚLENÍ ANALYTIKY
A SROVNÁVACÍHO PRÁVA

BULLETIN

Pravidelný přehled právních novinek se zaměřením na rozhodovací praxi Soudního dvora Evropské unie, Evropského soudu pro lidská práva a zahraničních nejvyšších soudů.

ODDĚLENÍ

Oddělení analytiky a srovnávacího práva Nejvyššího soudu poskytuje odbornou poradenskou činnost pro soudce Nejvyššího soudu, jakož i pro soudce soudů nižších stupňů, v oblasti evropského práva.

SLOŽENÍ

Petr Barták
petr.bartak@nsoud.cz, +420 541 593 480

Jan Bena
jan.bena@nsoud.cz, +420 541 593 161

Lukáš Boháček
lukas.bohacek@nsoud.cz, +420 541 593 137

Lívia Ivánková
livia.ivankova@nsoud.cz, +420 541 593 271

Ladislav Kováč
ladislav.kovac@nsoud.cz, +420 541 593 519

Anna Skrášková
anna.skraskova@nsoud.cz, +420 541 593 523

Jan Strya
jan.strya@nsoud.cz, +420 541 593 585

KONTAKT

 Oddělení analytiky a srovnávacího práva
Nejvyšší soud

 Burešova 20
657 37 Brno

 +420 541 593 480

 international@nsoud.cz

 www.nsoud.cz

SOCIAL

BULLETIN

**VÝPOVĚĎ DANÁ KOMIKOVI V SOUVISLOSTI S PRONESENÍM VTIPU
V PŘÍMÉM PŘENOSU, JEHOŽ OBSAH ODPOROVAL
PODMÍNKÁM PRACOVNÍ SMLOUVY**
FRANCIE (STR. 4)

**NEDOSTATEK BEZBARIÉROVÉHO PŘÍSTUPU OSOB NA INVALIDNÍM
VOZÍKU DO OBEČNÍCH BUDOV NEBYL DISKRIMINAČNÍ**
ARNAR HELGI LÁRUSSON (STR. 8)

**K PRÁVU NA SPRÁVEDLIVÝ PROCES V PŘÍPADĚ ZVLÁŠTNÍHO
SENÁTU NSS, KTERÝ ROZHODUJE O KÁRNÉM
PROVINĚNÍ EXEKUTORA**
GROSAM (STR. 10)

**K MOŽNOSTI ODEPŘENÍ PRÁVA NA OBNOVU ŘÍZENÍ
V PŘÍPADĚ ODSOUZENÍ V NEPŘÍTOMNOSTI**
SPECIALIZIRANA PROKURATURA (STR. 19)

**K PODMÍNKÁM EXISTENCE A ROZSAHU POVINNOSTI OBCHODNÍKA
INFORMOVAT SPOTŘEBITELE O ZÁRUČE VÝROBCE**
VICTORINOX (STR. 21)

ÚVODNÍK

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

přinášíme Vám další letošní číslo Bulletinu oddělení analytiky a srovnávacího práva. I tentokrát Vám představujeme přehled vybraných zajímavých rozhodnutí vrcholných vnitrostátních soudů, Evropského soudu pro lidská práva a Soudního dvora Evropské unie.

Z rozhodovací praxe vnitrostátních vrcholných institucí jsme tentokrát vybrali například rozhodnutí francouzského Kasačního soudu, ve kterém se vyjádřil k otázce, zda výpověď daná zaměstnavatelem komikovi za pronesený vtíp, jehož obsah odporoval podmínkám pracovní smlouvy, znamenala nepřiměřený zásah do jeho svobody projevu coby zaměstnance.

Co se týče rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva, beze zmínky nesporně nemohlo zůstat jeho nedávné rozhodnutí *Grosam proti České republice*, ve kterém se zabýval složením a fungováním kárného senátu Nejvyššího správního soudu. Evropský soud pro lidská práva těsnou většinou rozhodl, že v dané věci došlo k porušení práva stěžovatele na spravedlivý proces, a to zejména z důvodů spojených se složením senátu a nedostatkem záruk nezávislosti a nestrannosti přísedících, jakož i nedostatečného přezkumu kárného rozhodnutí pouze ústavní stížností. Mezi dalšími zajímavými rozhodnutími pak lze zmínit např. rozsudek ve věci *Arnar Helgi Lárusson proti Islandu*, kde se soud zabýval otázkou, zda nedostatek bezbariérového přístupu pro osoby na invalidním vozíku do obecních budov byl či nebyl diskriminační.

Rovněž Soudní dvůr Evropské unie vydal v poslední době řadu zajímavých rozhodnutí. Kupříkladu ve věci *Victorinox* se zabýval otázkou, za jakých podmínek má obchodník nabízející určité zboží povinnost informovat spotřebitele o existenci a podmínkách záruky poskytované výrobcem a rozsahem takové informační povinnosti. Stranou pozornosti a zájmu čtenářů jistě nezůstane ani rozhodnutí ve věci *Specializirana prokuratura*, kde Soudní dvůr posuzoval možnost odeprání práva na obnovu řízení v případě odsouzení osoby v její nepřítomnosti.

Radostné prožití letních měsíců a příjemné chvíle při čtení tohoto čísla Vám přeje

redakce Bulletinu

V případě zájmu o pravidelné zasílání našeho Bulletinu se na nás můžete obrátit prostřednictvím e-mailu international@nsoud.cz.

Informace o ochraně osobních údajů naleznete na stránkách **Nejvyššího soudu**.

OBSAH

JUDIKATURA EVROPSKÝCH VRCHOLNÝCH SOUDŮ

- Francie: *Výpověď daná komikovi v souvislosti s pronesením vtipu v přímém přenosu, jehož obsah odporoval podmínkám pracovní smlouvy* ... 4
- Spojené království: *Rozumné očekávání soukromí ve vztahu k informacím o podezřelé osobě v trestním řízení* ... 5

JUDIKATURA EVROPSKÉHO SOUDU PRO LIDSKÁ PRÁVA

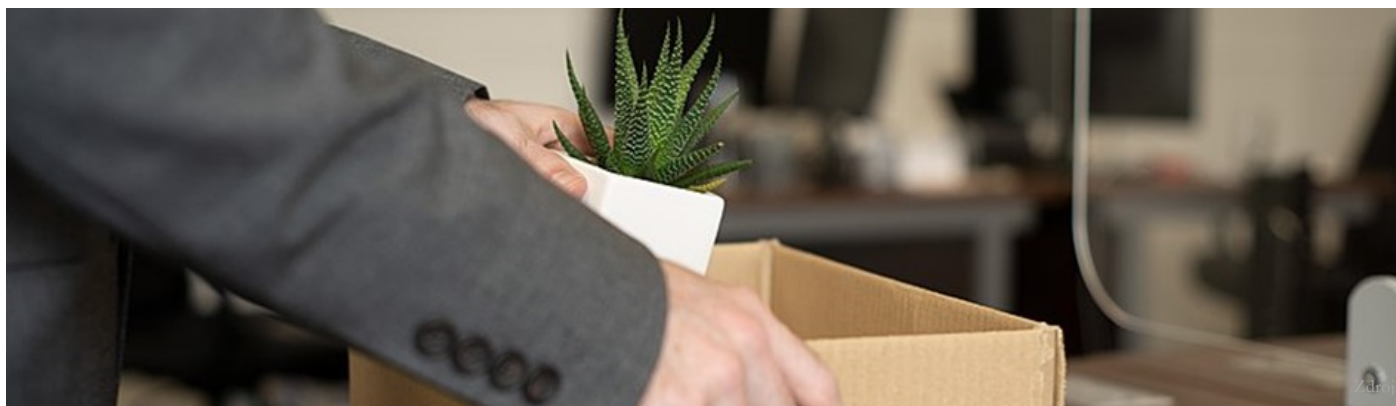
- Arnar Helgi Lárusson: *Nedostatek bezbariérového přístupu osob na invalidním vozíku do obecních budov nebyl diskriminační* ... 8
- Grosam: *K právu na spravedlivý proces v případě zvláštního senátu NSS, který rozhoduje o kárném provinění exekutora* ... 10
- Khasanov a Rakhmanov: *K riziku špatného zacházení v případě vydání Uzbeků do Kyrgyzstánu* ... 11
- Lings: *Odsouzením lékaře podporujícího eutanazii za pomoc a rady konkrétním osobám, jak spáchat sebevraždu, nedošlo k porušení práva na svobodu projevu* ... 12
- Xavier Lucas: *Nadměrný formalismus ze strany francouzského Kasačního soudu představoval zásah do práva na přístup k soudu* ... 14

JUDIKATURA SOUDNÍHO DVORA EVROPSKÉ UNIE

- Austro-Mechana: *Soukromé rozmnožování a spravedlivá odměna v případě internetového úložiště* ... 16
- Ligue des droits humains: *K souladu směrnice PNR s Listinou základních práv Evropské unie a k podmínkám její aplikace* ... 17
- Specializirana prokuratura: *K možnosti odepření práva na obnovu řízení v případě odsouzení v nepřítomnosti* ... 19
- Victorinox: *K podmínkám existence a rozsahu povinnosti obchodníka informovat spotřebitele o záruce výrobce* ... 21

MONITORING LITERATURY ... 23

JUDIKATURA VRCHOLNÝCH SOUDŮ

Francie: Kasační soud

Rozsudek Kasačního soudu č. 20-10.852 ze dne 20. 4. 2022

Výpověď daná komikovi v souvislosti s pronesením vtipu v přímém přenosu, jehož obsah odporoval podmínkám pracovní smlouvy

Úplné znění rozhodnutí

Tisková zpráva

Sociálněprávní senát Kasačního soudu ve svém rozsudku rozhodl, že výpověď daná komikovi, který pronesl v přímém přenosu jako host pořadu vysílaného na jiném kanálu vtip, jehož obsah odporoval podmínkám jeho pracovní smlouvy, a posléze během natáčení vlastního pořadu pronesl poznámky obdobného charakteru, byla s ohledem na různé faktory přiměřenou sankcí, která nezasáhla nepřiměřeně do jeho svobody projevu coby zaměstnance.

Audiovizuální produkční společnost S. uzavřela v období mezi roky 2000 až 2017 s komikem známým pod přezdívkou „Tex“ (dále jako „dotčený zaměstnanec“) několik smluv na dobu určitou, aby jako moderátor uváděl televizní pořad „Les Z'amours“ vysílaný na stanici France 2. V pracovní smlouvě měl dotčený zaměstnanec stanovenou povinnost dodržovat stanovy televizního kanálu, který pořad vysílal. Tyto stanovy vyžadovaly, aby se zdržel nenávisných nebo opovrhlivých komentářů na základě pohlaví a aby nepropagoval násilí na základě pohlaví, a to bez ohledu na to, v jakém médiu se objeví. Dne 30. 11. 2017 byl dotčený zaměstnanec hostem pořadu vysílaného na jiném kanálu. V jeho závěru byl požádán o závěrečný vtip, který zformuloval takto: „Protože je to velmi citlivé téma, tak si dovoluji takovou poznámku: Víte vy, co se říká ženě, která už má dva monokly? – (To je brozné, tenhle ten vtip!) - Už nic, už jí to bylo dvakrát vysvětleno!“ Předmětný vtip měl značnou odezvu na veřejnosti a vyvolal bouřlivou debatu. Vedení společnosti S. proto dne 1. 12. 2017 požádalo dotčeného zaměstnance, aby se veřejně omluvil, což nakonec po původním odmítnutí učinil zveřejněním příspěvku na sociální síti Twitter. O několik dní později (4. a 5. 12.), během natáčení epizod vlastního televizního pořadu, dotčený zaměstnanec poukázal na kritiku, které se mu dostalo za jeho vtip, a přidal poznámky stejného charakteru. Dne 6. 12. 2017 byl následně dočasně suspendován a předvolán k předběžnému pohovoru za účelem možného uložení sankce. Spo-

lečnost S. mu nakonec dne 14. 12. 2017 dala výpověď z důvodu závažného pochybení při plnění pracovních povinností.

Dotčený zaměstnanec poté podal k pracovnímu soudu žalobu na určení neplatnosti výpovědi, na určení neexistence skutečného a vážného důvodu pro výpověď a na překvalifikování pracovní smlouvy na smlouvu na dobu neurčitou. Pracovní soud v Paříži ovšem platnost výpovědi potvrdil a ke stejnému rozhodnutí dospěl následně i odvolací soud v Paříži. Ten rozhodl, že ukončení pracovní smlouvy bylo odůvodněno tím, že moderátor zneužil svobodu projevu, čímž se dopustil závažného pochybení při plnění pracovních povinností.

Dotčený zaměstnanec se proto obrátil na Kasační soud s odkazem na čl. L1121-1 zákoníku práce, podle něhož „nikdo nesmí ukládat omezení práv jednotlivců a individuálních a kolektivních svobod, která nejsou odůvodněna povahou úkolu, který má být splněn, nebo která nejsou přiměřená sledovanému cíli“. Odvolával se rovněž na čl. 10 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který zakotvuje právo na svobodu projevu.

Kasační soud v tomto případě musel zodpovědět otázku, zda předmětné výroky zaměstnance představují pochybení v rámci plnění jeho pracovní smlouvy a následně zda svoboda projevu zaměstnance brání jeho výpovědi, pokud jsou namítané výroky prezentovány jako vtip. Jinými slovy, Kasační soud zkoumal, zda povaha výroků zaměstnance, který byl v tomto případě komikem, může ospravedlnit jeho výpověď, aniž by tomu bránilo právo na svobodu projevu. Dospěl ke kladnému závěru a s ohledem na čl. 10 Úmluvy a čl. L1121-1 zákoníku práce kasační opravný prostředek zamítl.

Kasační soud na úvod zdůraznil základní povahu práva na svobodu projevu, které zahrnuje svobodu zastávat názory

a svobodu přijímat nebo sdělovat informace nebo myšlenky bez zásahu veřejné moci. V této souvislosti připomněl, že sociálněprávní senát již opakovaně rozhodl, že zaměstnanec požívá svobody projevu uvnitř i vně podniku. Na druhou stranu, uvedená svoboda může podléhat omezením, která jsou odůvodněna povahou úkolů, jež mají být plněny – i tato omezení však musí být přiměřená sledovanému cíli.

Ve vztahu k výpovědi, které televizní moderátor čelil kvůli sporné povaze svých komentářů, tak provedl test proporcionality. V tomto ohledu zejména ověřil, zda byl zjevný zásah zaměstnavatele do výkonu práva jeho zaměstnance na svobodu projevu v demokratické společnosti nezbytný, a za tímto účelem posoudil potřebu opatření s ohledem na sledovaný cíl, jeho vhodnost a přiměřenost. Při vyvažování dotčených zájmů vzal především v úvahu existenci ustanovení v pracovní smlouvě, podle něhož se zaměstnanec zavázal dodržovat všechna ustanovení ze seznamu úkolů a povinností televize France 2, Charty o vysílání France Télévisions a zejména respektovat práva a důstojnost každé osoby. Dotčený zaměstnanec se zejména zavázal, že se zdrží nenávistných nebo opovrhlivých komentářů na základě pohlaví a že nebude propagovat násilí na základě pohlaví.

Kasační soud uvedl, že komentáře zaměstnance jednoznačně vystavily osobu nebo skupinu osob nenávisti nebo opovržení, zejména na základě pohlaví. Podle něj byly navíc uvedené komentáře proneseny v době medializovaných událostí, které připomněly potřebu boje proti domácímu násilí a diskriminaci na základě pohlaví (aféra Weinstein, hnutí #MeToo a #BalanceTonPorc a prohlášení prezidenta republiky o opatřeních zaměřených na boj proti sexistickému a sexuálnímu násilí). Kasační soud proto do-

spěl k závěru, že výpověď daná zaměstnanci sledovala legitimní cíl boje proti diskriminaci na základě pohlaví a domácímu násilí a legitimní cíl ochrany dobré pověsti a práv zaměstnavatele.

Ve vztahu k otázce, zda byla výpověď přiměřená sledovanému cíli, Kasační soud připomněl kontext, v němž dotčený zaměstnanec své komentáře pronesl. Došlo k nim totiž na konci pořadu vysílaného živě, v hlavním vysílacím čase a za okolností, které autorovi neumožnily distancovat se od nich a pokusit se zmírnit jejich dopad. Dotčený zaměstnanec navíc během natáčení vlastního pořadu v následujících dnech zaujal nevhodný postoj vůči soutěžící, když se jí několikrát opakovaně dotazoval na četnost jejich sexuálních vztahů. S ohledem na opakování sexistických komentářů, zlehčování násilí na ženách i komerční riziko pro produkční společnost, tak výpověď daná dotčenému zaměstnanci podle Kasačního soudu nepředstavovala nepřiměřený zásah do svobody jeho projevu.

Kasační soud nakonec v rámci své tiskové zprávy upřesnil rozsah tohoto rozhodnutí, aby omezil jeho možný excesivní výklad a zásah do svobody projevu. Zdůraznil, že tímto rozhodnutím nestanovil, že komik nemá právo uvedený vtíp v televizi vyslovit. V předmětné věci se totiž zabýval pracovní smlouvou, kterou dotčená osoba uzavřela, aby mohla pracovat v pozici televizního moderátora a usoudil, že s ohledem na ustanovení pracovní smlouvy a okolnosti týkající se jak zaměstnance, tak zaměstnavatele, které tento vtíp provázely, výpověď nepředstavovala nepřiměřený zásah do svobody projevu zaměstnance.

Ladislav Kováč

Spojené království: Nejvyšší soud

Rozsudek Nejvyššího soudu Spojeného království ze dne 16. 2. 2022, [2022] UKSC 5, Bloomberg LP proti ZXC

Rozumné očekávání soukromí ve vztahu k informacím o podezřelé osobě v trestním řízení

Úplné znění
Tisková zpráva

Nejvyšší soud Spojeného království rozhodoval o odvolání společnost Bloomberg LP (dále také „žalovaná“) ve věci žaloby ZXC (dále také „žalobce“) o náhradu újmy a zdržení se zásahu do soukromí v podobě zveřejnění článku společnosti Bloomberg o údajné trestné

činnosti ZXC a společnosti, jejímž výkonným ředitelem ZXC byl. Nejvyšší soud rozhodl, že rozumné očekávání soukromí ve vztahu k důvěrným informacím o osobě podezřelého v trestním řízení představuje legitimní východisko posuzování deliktu zneužití soukromých informací, tedy že takové důvěrné informace jsou zpravidla i informacemi soukromými.

ZXC pracoval jako výkonný ředitel společnosti X, jejíž činnost dlouhodobě vyvolávala kontroverze. Aktivita X byly od roku 2013 předmětem prověřování ze strany orgánů činných v trestním řízení Spojeného království (dále jen „UKLEB“). Společnost Bloomberg, provozující celosvětově známý zpravodajský portál týkající se světa byznysu a financí, spolu s dalšími médii o trestním řízení od počátku informovala. Na podzim 2016 zaslal UKLEB v rámci prověřování dožádání cizímu státu (dále jen „dožádání“). V dožádání, ve Spojeném království považovaném za důvěrný dokument, se mimo jiné uvádělo, že se týká vyšetřování trestných činů podplácení a přijetí úplatku, trestných činů podle zákona o příjmech z trestné činnosti z roku 2002 a různých trestných činů podle zákona o podvodech z roku 2006. Na jeho základě měly být poskytnuty mimo jiné bankovní a obchodní záznamy týkající se společnosti X a ZXC.

Navzdory důvěrné povaze dožádání jeho kopii získal novinář společnosti Bloomberg. Přestože dožádání obsahovalo poučení o důvěrnosti obsahu, jakož i přes varování ze strany UKLEB, že zveřejnění obsahu dožádání může ohrozit účel vyšetřování, Bloomberg vydal článek obsahující téměř výlučně informace obsažené v dožádání (dále „článek“). Článek popisoval aktivity společnosti X, za které žalobce odpovídal, a obsahoval mimo jiné podrobné informace o jisté dohodě týkající se žalobce, konkrétně že UKLEB podezívá žalobce z poskytnutí nepravdivých informací představenstvu společnosti X, z podvodu spočívajícího v nepravdivém tvrzení hodnoty určitých aktiv a z převodu peněžních prostředků, které měly být výnosem z trestné činnosti.

Žalobce se domáhal náhrady újmy a toho, aby žalované bylo uloženo zdržet se dalšího zveřejňování článku, čemuž bylo Vrchním soudem vyhověno [1]. Soudce Nicklin případ kvalifikoval jako tzv. delikt zneužití soukromých informací (*tort of misuse of private information*) a aplikoval zavedený dvoustupňový test sestávající z kritéria rozumného (důvodného) očekávání soukromí dotčené osoby a z poměrování práva na ochranu soukromí a práva na svobodu projevu. Ve vztahu k prvnímu kroku dovedl, že v případě policejního prověřování má obecně vzato osoba rozumné očekávání soukromí. V následném poměrování kolidujících práv převážilo právo na ochranu soukromí, neboť i když obecně existuje veřejný zájem na informování o trestné činnosti, v tomto případě byl tento zájem dán jen nepřímou, když článek nereportoval o závěrech vyšetřování. Naopak zde navíc existoval veřejný zájem na zachování důvěrnosti informací v dožádání. Odvolací soud tento rozsudek potvrdil [2].

Nejvyšší soud identifikoval tři hlavní odvolací důvody v podobě tvrzeně nesprávně posouzených otázek, zda i) podezřelá osoba, která je předmětem prověřování, obecně a jako výchozí princip má rozumné očekávání soukromí ve vztahu k informacím týkajícím se tohoto prověřování, ii) zda důvěrná povaha informace znamená, že dotčená informace je i soukromá, potažmo zda tato povaha vylučuje veřejný zájem na jejím zveřejnění, a iii) zda soud prvního stupně věc posoudil správně.

Pokud se týče první otázky, žalovaná coby odvolatelka předložila čtyři argumenty, jimiž v podstatě napadala obecné východisko nižších instancí, podle něhož podezřelé osoby mohou ve vztahu k informacím souvisejícím s trestním řízením v principu rozumně očekávat soukromí.

K tomu Nejvyšší soud nejprve obecně konstatoval, že takové východisko nutně neznamená, že ve světle konkrétních okolností případu bude rozumné očekávání soukromí nakonec dovozeno. Nejedná se o právní pravidlo nebo o právní fikci, neboť otázka rozumného očekávání soukromí je otázkou skutkovou. Žalobce tudíž není zbaven povinnosti prokázat soukromou povahu informace, a to mimo jiné s ohledem na kritéria formulovaná v rozhodnutí *Murray v Express Newspapers plc*, [2008] EWCA Civ 446 [3]. Uvedené východisko tak prakticky znamená, že na základě určitých okolností případu soud inklinuje k přesvědčení, že určitá osoba má rozumné očekávání soukromí, ačkoli takový závěr může být následně zvrácen jinými okolnostmi.

Je přitom široce akceptováno, že zveřejnění informace o prověřování určité osoby policií nebo jiným státním orgánem negativně zasahuje do pověsti takové osoby. Na základě případů, v nichž k takovému zásahu došlo, a jejich reflexe ve zprávách a doporučeních státních orgánů a veřejných institucí se ustavila praxe orgánů činných v trestním řízení neidentifikovat podezřelé před jejich obviněním. Soukromou povahu informace o tom, že určitá osoba figuruje jako podezřelá v rámci trestního řízení, dále dovedlo rovněž několik rozsudků prvostupňových soudů, a to na základě úvahy, že zveřejnění takové informace by za běžných okolností způsobilo značnou újmu na pověsti dané osoby, potažmo i další újmy.

Podle žalované bylo zaprvé neopodstatněné obecně dovozovat soukromí ve vztahu k informacím o podezřelé osobě, neboť se tím s ohledem na veřejně známý princip presumpce neviny přeceňuje riziko poškození pověsti dotčené osoby. Nejvyšší soud k tomuto ovšem konstatoval, že otázka vnímání principu presumpce neviny veřejností je otázkou skutkovou [4], tudíž veřejné povědomí o presumpci neviny samo o osobě nebrání veřejnému odsouzení a ostrakizaci podezřelé osoby bez ohledu na to, zda byla nakonec skutečně odsouzena. Negativní následky zveřejnění informací o trestním řízení tak musí být posouzeny případ od případu.

S výše uvedeným souvisel další argument žalované, a sice že nižší instance vycházely z předpokladu, že veřejnost zveřejněné informace interpretuje veskrze negativně a difamujícím způsobem, prakticky podle zásady „na každém šprochu pravdy trochu“. Takový předpoklad podle žalobkyně odporuje zavedeným principům difamačního práva. Nejvyšší soud však tento argument odmítl s tím, že v posuzované věci nejde o pomluvu – podstatou deliktu zneužití soukromých informací je ochrana soukromého života jednotlivce v souladu s čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech (dále „EÚLP“), ať už se jedná o pravdivé či nepravdivé informace. Nejde tedy o posouzení objektivního významu a pravdivosti informace, ale o po-

souzení důsledků, které má zveřejnění informace na soukromí dotčené osoby, především na její pověst. V tomto směru Nejvyšší soud zopakoval, že zveřejnění informace, že žalobce je podezřelým v trestním řízení, působí mimo jiné újmu na žalobcově pověsti.

Dále žalovaná namítala, že soukromá povaha informace neměla být určována s ohledem na negativní zásah do pověsti žalobce – podle žalované je určitá informace jako soukromá chráněna proto, že se týká té části života určité osoby, která se nikoho jiného netýká. Nejvyšší soud ovšem připomněl extenzivní interpretaci termínu „soukromý život“ ve smyslu čl. 8 EÚLP ze strany ESLP. Ochrana soukromého života takto může zahrnovat i profesní a obchodní aktivity, neboť součástí soukromého života je i navazování a rozvoj vztahů s ostatními, což se do značné míry uskutečňuje v rámci života pracovního. Navíc podle judikatury ESLP [5] je pověst osoby, i když byla kritizována v rámci veřejné debaty, součástí její osobní identity a psychické integrity, a proto také spadá do sféry jejího soukromého života, ačkoli aby čl. 8 EÚLP v takovém případě vstoupil do hry, musí zásah do pověsti dosáhnout určitého stupně závažnosti.

Konečně čtvrtým argumentem žalované bylo, že nižší instance neaplikovaly správný dvouступňový test (viz výše) při posouzení tvrzené protiprávnosti zveřejnění informací, který zahrnuje posouzení všech okolností případu. Nejvyšší soud však uvedl, že nižší soudy se zabývaly mimo jiné kritériem účinku zveřejněných informací na žalobce i okolnostmi, za jakých se informace dostaly do rukou vydavatele, spolu s účelem, pro který se tak stalo. Žalovaná dále poukazovala na to, že nižší soudy se v rámci hodnocení povahy činnosti žalobce nesprávně omezily na postavení žalobce jakožto podezřelého v trestním řízení, ačkoli měly naopak zohlednit tvrzenou korupci související s činností společnosti X a následně účast žalobce na takové činnosti. Podle Nejvyššího soudu však v této věci povaha činnosti žalobce nebyla podstatným faktorem, neboť soukromá povaha informace zde nezávisela na konkrétní činnosti, kterou žalobce vykonával. Nejvyšší soud navíc zopakoval, že faktory vyjmenované v rozhodnutí *Murray* jsou demonstrativní a jejich závažnost se liší případ od případu.

Z uvedených důvodů proto Nejvyšší soud k otázce i) uzavřel, že soudy nižších instancí správně rozhodly, že rozumné očekávání soukromí ve vztahu k informacím týkajícím se prověřování určité osoby je legitimním východiskem právního posouzení a že se toto východisko uplatní v posuzované věci.

Ve vztahu k otázce ii) následně Nejvyšší soud již jen krátce konstatoval, že žádný z nižších soudů nedovodil soukromou povahu informací z toho, že byly obsaženy v důvěrném dokumentu, ani v důsledku důvěrné povahy informací nebránil žalované argumentovat veřejným zájmem na jejich zveřejnění. Nižší soudy sice považovaly důvěrnost informací za relevantní faktor, avšak nikoli za faktor rozhodující či jediný. Přitom ačkoli důvěrná povaha informací neznamená bez dalšího jejich soukromou povahu (a *vice versa*), obojí se bude často překrývat a důvěrnost tak může být relevantní pro závěr o existenci rozumného očekávání soukromí, zpravidla bude rozumnost (důvodnost) takového očekávání podporovat. Ani v tomto směru tak Nejvyšší soud pochybení Odvolacího soudu neshledal.

A konečně vzhledem k tomu, že odvolací důvod iii) závisel na pochybení Odvolacího soudu v otázkách i) a ii), které zjištěno nebylo, Nejvyšší soud nepovažoval za nutné dále zasahovat do způsobu poměření kolidujících práv Odvolacím soudem (druhý krok výše uvedeného dvouступňového testu). Rozsudkem Lorda Hamblena a Lorda Stephense, k němuž se Lord Reed, Lord Lloyd-Jones a Lord Sales připojili, tudíž zamítl odvolání žalované.

Jan Strya

[1] Rozsudek Vrchního soudu (*High Court, Queen's Bench Division*) ze dne 17. 4. 2019, [2019] EWHC 970 (QB).

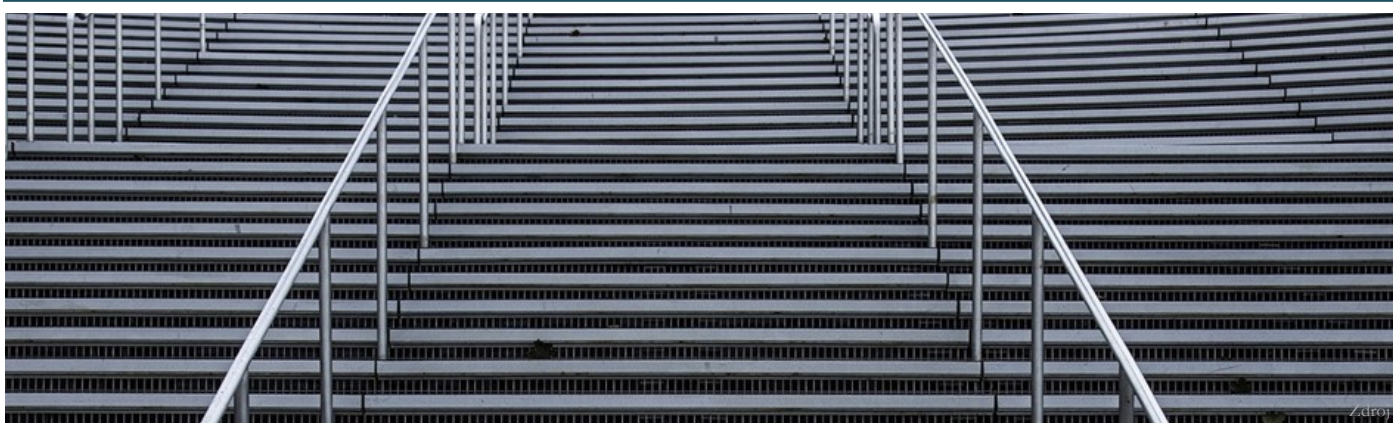
[2] Rozsudek Odvolacího soudu (*Court of Appeal*) ze dne 15. 5. 2020, [2020] EWCA Civ 611.

[3] Těmito kritérii jsou: 1) vlastnosti žalobce; 2) povaha činnosti, kterou žalobce vykonával; 3) místo takového výkonu; 4) povaha a účel zásahu; 5) absence souhlasu a to, zda byl znám nebo zda mohl být dovozen; 6) účinek na žalobce; 7) okolnosti, za nichž se informace dostaly do rukou vydavatele, a účel, pro který se tak stalo.

[4] Mj. ve světle rozsudku ve věci *Khuja* (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 7. 2017, [2017] UKSC 49).

[5] Např. rozsudky ze dne 25. 9. 2018, Denisov proti Ukrajině č. 76639/11; ze dne 15. 11. 2007, Pfeifer proti Rakousku, č. 12556/03; a ze dne 7. 2. 2012, Axel Springer AG proti Německu, č. 39954/08.

JUDIKATURA EVROPSKÉHO SOUDU PRO LIDSKÁ PRÁVA

Rozsudek ze dne 31. 5. 2022, Arnar Helgi Lárusson proti Islandu, č. 23077/19 Nedostatek bezbariérového přístupu osob na invalidním vozíku do obecních budov nebyl diskriminační

Úplné znění rozsudku Tisková zpráva

Soud se zabýval stížností stěžovatele na invalidním vozíku, který tvrdil, že nedostatek bezbariérového přístupu pro takto znevýhodněné osoby do dvou obecních budov, kdy první sloužila jako místní hlavní umělecké a kulturní centrum a druhá jako centrum pro mládež, vedl k porušení zákazu diskriminace dle čl. 14 Úmluvy a dále že tímto bylo zasaženo do jeho práva na soukromý život dle čl. 8 Úmluvy. Jelikož Soud dospěl k závěru, že absence bezbariérového přístupu v daném případě spadala do oblasti soukromého života, bylo jeho úlohou posoudit, zda vnitrostátní orgány splnily svou pozitivní povinnost přijmout vhodná opatření, která by stěžovateli umožnila vykonávat jeho právo na soukromý život na rovnoprávném základě s ostatními. Dospěl však k závěru, že požadovat po státu, aby zavedl další opatření, by představovalo uložení „nepřiměřené nebo nadměrné zátěže“.

Stěžovatel zůstal po nehodě v roce 2002 od pasu dolů paralyzovaný, a tudíž odkázaný na invalidní vozík. V roce 2015 podal společně se sdrúžením osob s poraněním páteře občanskoprávní žalobu, v níž napadl nedostatečný bezbariérový přístup do dvou budov provozovaných obcí, v níž žil. První z budov byla místním hlavním uměleckým a kulturním centrem, druhá sloužila jako centrum pro mládež. Stěžovatel před vnitrostátními soudy argumentoval, že stav zmíněných budov nebyl v souladu s platnými stavebními předpisy a že jejich nedostatečný přístup bránil jemu i dalším osobám na vozíku v užívání soukromého života na rovnoprávném základě s ostatními. Stěžovatel se před soudy dožadoval zlepšení přístupu osob na vozíku do zmíněných budov, a to mimo jiné pomocí zřízení nájezdových ramp, výtahů a parkovacích míst pro invalidy. Požadoval také náhradu nemajetkové újmy ve výši zhruba 7 300 EUR.

Před vnitrostátními soudy však stěžovatel neuspěl. Ač okresní soud připustil, že přístup k oběma budovám je třeba zlepšit, uvedl současně, že toto nezakládá rozpor s platnými stavebními předpisy, neboť obě budovy byly postaveny před jejich účinností (první budova pocházela

z roku 1877, druhá z roku 1963). Dále poznamenal, že je zákonnou povinností obcí usilovat o zlepšení bezbariérového přístupu do veřejných budov a institucí poskytujících veřejné služby, poukázal ovšem na skutečnost, že dotčená obec již iniciativu na zlepšení přístupu zahájila. Taktéž zdůraznil, že obcím je ohledně určování priorit takových projektů svěřena diskreční pravomoc, do které soudům nepřísluší zasahovat. S těmito závěry se následně ztotožnil i islandský Nejvyšší soud, který zákonnou výhradní a širokou diskreční pravomoc obcí v dané oblasti potvrdil. Aplikací Úmluvy či argumenty týkajícími se diskriminace se však nezabýval.

Stěžovatel se tak obrátil na Soud, přičemž ve své stížnosti uvedl, že rozhodnutím islandských soudů došlo k porušení zákazu diskriminace dle čl. 14 Úmluvy a dále že bylo zasaženo do jeho práva na soukromý život dle čl. 8 Úmluvy, neboť nedostupnost dotčených budov měla bránit jeho osobnímu rozvoji a uplatnění jeho práv navazovat a rozvíjet vztahy se svou komunitou.

V rámci posuzování použitelnosti čl. 14 a čl. 8 Úmluvy na daný případ Soud shrnul, že první z dotčených budov byla místním hlavním uměleckým a kulturním centrem a nebylo zřejmé, že by stěžovatel měl přístup k podobným kulturním a společenským akcím a službám na jiných místech ve své obci. I když druhá z budov primárně sloužila místní mládeži, jednalo se o veřejnou budovu, jejíž sál byl pronajímán pro aktivity a akce, včetně těch, kterých se mohly účastnit rodiče dětí. Žádné jiné budovy plnící stejný účel v obci nebyly. Stěžovatel tak jasně identifikoval dvě konkrétní veřejně vlastněné a/či provozované budovy, které zřejmě hrály důležitou roli v místním životě v jeho obci, která měla méně než 20 000 obyvatel. Nemožnost přístupu do těchto budov stěžovateli bránila v návštěvě podstatné části kulturních aktivit pořádaných jeho obcí a účasti na narozeninových oslavách a dalších společenských akcích s jeho dětmi. Soud zdůraznil, že bez přístupu k fyzickému prostředí a k dalším zařízením a službám přístupným nebo poskytovaným veřejnosti by osoby se zdravotním postižením neměly rovné příležitosti k účasti na živo-

tě společnosti. Vzhledem ke konkrétním okolnostem dané věci tak Soud, oproti svým dřívějším rozhodnutím [1], dospěl k závěru, že absence bezbariérového přístupu v daném případě spadá do oblasti soukromého života.

Soud připomněl svá dřívější rozhodnutí, ve kterých definoval diskriminaci [2] či dovodil povinnost států zacházet odlišně s lidmi, jejichž situace se výrazně odlišují [3]. Zdůraznil též, že by Úmluva měla být vykládána v souladu s dalšími předpisy mezinárodního práva, a tedy že je třeba vzít v úvahu mimo jiné i ustanovení týkající se práv lidí se zdravotním postižením vyplývající z Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením. Připomněl také, že státním je v rámci posuzování, zda a do jaké míry rozdíly v jinak podobných situacích odůvodňují odlišné zacházení, přiznán prostor pro uvážení. Rozsah prostoru pro uvážení se liší v závislosti na okolnostech, předmětu a jeho pozadí, ale konečné rozhodnutí o dodržení požadavků Úmluvy přísluší Soudu. V dřívějších případech týkajících se osob se zdravotním postižením Soud, s odkazem na zmiňovanou Úmluvu o právech osob se zdravotním postižením, dovodil, že čl. 14 Úmluvy musí být vykládán ve světle požadavků na „přiměřenou úpravu“ [4], která pomáhá napravit faktické nerovnosti, které jsou neopodstatněné, a proto představují diskriminaci. Tato hlediska se vztahují i na účast osob se zdravotním postižením na společenském a kulturním životě.

Úlohou Soudu tedy bylo posoudit, zda vnitrostátní orgány splnily svou pozitivní povinnost přijmout vhodná opatření, která by stěžovateli umožnila vykonávat jeho právo na soukromý život na rovnoprávném základě s ostatními. Pro dané posouzení, s ohledem na okolnosti případu, se aplikovaný test omezuje na zkoumání, zda stát provedl nezbytné a odpovídající změny a úpravy ve vztahu k osobám se zdravotním postižením (jakou je stěžovatel) za účelem napravení faktických nerovností, které zároveň ale pro stát nepředstavovaly nepřiměřené nebo nadměrné zatížení.

Jelikož vnitrostátní soudy ve svých rozsudcích výslovně neuznaly a neposoudily předmětná práva a zájmy stěžovatele a místo toho rozhodly především na základě diskreční pravomoci obcí ve vztahu k přidělování finančních prostředků a určování priorit jejich projektů, nemohl Soud při posuzování merita věci vyjít z předchozího posouzení vnitrostátními soudy, pokud jde o vyváženost protichůdných

zájmů a o to, zda byla přijata dostatečná opatření k přizpůsobení přístupnosti zmíněných budov potřebám osob se zdravotním postižením.

S ohledem na povahu a omezený rozsah jeho posouzení a široký prostor pro uvážení přiznaný státním Soud nebyl přesvědčen, že nedostatek přístupu do dotčených budov představoval selhání žalovaného státu. Poznamenal, že od přijetí parlamentní rezoluce na Islandu v roce 2011 bylo v obci stěžovatele vynaloženo značné úsilí na zlepšení přístupnosti veřejných budov a budov s veřejnou funkcí. To, že obec upřednostnila zlepšení dostupnosti vzdělávacích a sportovních zařízení, nelze považovat ani za svévolné, ani za nepřiměřené stanovení priorit. Další zlepšení přístupnosti, která byla provedena (ač nebyly pro posouzení daného případu rozhodující), dle Soudu dokládaly obecný závazek pracovat na postupném dosažení univerzálního přístupu v souladu s relevantními výstupy mezinárodních organizací. Za okolností projednávané věci Soud uzavřel, že by požadavek, aby stát zavedl další opatření, představoval uložení „nepřiměřené nebo nadměrné zátěže“

Soud tak uzavřel, že žalovaný stát a obec přijaly značná opatření k posouzení a řešení potřeb přístupnosti veřejných budov v rámci dostupného rozpočtu a s ohledem na ochranu kulturního dědictví dotčených budov. V dané věci tak nedošlo k diskriminaci stěžovatele při výkonu jeho práva na respektování soukromého života, a tudíž k porušení čl. 14 a 8 Úmluvy nedošlo.

Anna Skrášková

[1] Rozsudek ze dne 24. 2. 1998, Botta proti Itálii, č. 21439/93; rozhodnutí ze dne 14. 5. 2002, Zehnalová a Zehnal proti České republice, č. 38621/97; a rozhodnutí ze dne 25. 6. 2019, Glaisen proti Švýcarsku, č. 40477/13.

[2] Rozsudek ze dne 30. 1. 2018, Enver Şahin proti Turecku, č. 23065/12, bod 54.

[3] Rozsudek ze dne 24. 10. 2019, J. D. a A proti Spojenému království, č. 32949/17 a 34614/17, bod 4.

[4] Dle čl. 2 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením se „přiměřenou úpravou“ rozumí nezbytné a odpovídající změny a úpravy, které nepředstavují nepřiměřené nebo nadměrné zatížení, a které jsou prováděny, pokud to konkrétní případ vyžaduje.

Zdroj

Rozsudek ze dne 23. 6. 2022, Grosam proti České republice, č. 19750/13

K právu na spravedlivý proces v případě zvláštního senátu NSS, který rozhoduje o kárném provinění exekutora

Úplné znění rozsudku

Tisková zpráva

Soud se zabýval namítanými aspekty složení a fungování kárného senátu Nejvyššího správního soudu v případě rozhodování o kárném provinění exekutora. Těsnou většinou rozhodl, že k tvrzenému porušení práva na spravedlivý proces v případě stěžovatele došlo, a to zejména z důvodů spojených se složením senátu a nedostatkem záruk nezávislosti a nestrannosti přísedících, jakož i nedostatečného přezkumu kárného rozhodnutí pouze ústavní stížností.

Stěžovatel je soudním exekutorem, vůči němuž bylo na návrh ministra spravedlnosti vedeno kárné řízení před zvláštním senátem Nejvyššího správního soudu. V rámci tohoto řízení byl stěžovatel uznán vinným a obdržel pokutu. Proti rozhodnutí uvedeného senátu nebylo možné podat odvolání a stěžovatel neuspěl ani s Ústavní stížností. Před Soudem následně namítal, že došlo k porušení jeho práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 6 Úmluvy, pokud se jednalo o posouzení jeho věci Ústavním soudem a dále zejména ohledně nezávislosti a nestrannosti kárného senátu. V tomto směru namítal zejména jeho složení, kdy byli profesionální soudci v menšině (tedy dva ze šesti), a u zbylých členů měly chybět dostatečné záruky jejich nezávislosti a odborné způsobilosti.

Soud se nejprve zabýval otázkou, zda způsob, jakým byl kárný senát zřízen, pokud jde o jeho složení (a především pokud jde o nezávislost jeho členů), mohl vést k rozporu s právem na nezávislý soud za situace, kdy dvě třetiny senátu tvořili příslušníci „nesoudcovských“ právnických profesí. Ačkoliv samotný postup pro jejich jmenování se jevil být v pořádku, Soud z hlediska transparentnosti rozporoval způsob, kterým byly tvořeny seznamy těchto přísedících. Seznam přísedících, pokud se jednalo o exekutory, zahrnoval osoby navržené předsedou Exekutorské komory bez předem stanovených kritérií (kromě toho, že tyto museli vykonávat svou funkci po dobu tří let a splňovat podmínku dobrého morálního charakteru). Obdobně tomu v posuzované době bylo i u osob navrhovaných předsedou České advokátní komory a děkany právnických fakult.

Dále Soud konstatoval, že pokud se jednalo o záruky proti vnějším tlakům, přísedící pracovali a pobírali platy

„externě“, s čímž souvisela jejich materiální a hierarchická závislost na jejich primárních zaměstnavatelích, což mohlo jejich nezávislost a nestrannost ohrozit. Rovněž ministr spravedlnosti disponoval ve vztahu k exekutorům širokými pravomocemi včetně možnosti podávat vůči nim kárné žaloby. Ministr spravedlnosti byl rovněž kárným návrhatelem v předmětné věci stěžovatele. Za této situace Soud zpochybnil možnou nestrannost některých z členů kárného senátu, zejména těch z řad exekutorů.

Soud poukázal rovněž na to, že se způsob jmenování přísedících zásadně lišil od obecné úpravy jmenování přísedících v rámci českého právního řádu, neboť nebyli vybíráni předem stanoveným postupem a jmenování bylo v diskreci osoby pověřené ke jmenování. Zdání absence nezávislosti přísedících pak bylo umocněno uvedeným nedostatkem záruk proti vnějšmu tlaku a závislosti některých z nich vůči ministru spravedlnosti. Soud se rovněž neopomenul pozastavit u skutečnosti, že s ohledem na neexistenci územní příslušnosti exekutorů byli dva z přísedících přímými ekonomickými konkurenty stěžovatele coby exekutora.

V kontextu těchto úvah Soud nabyt přesvědčení, že česká právní úprava regulující fungování kárného senátu Nejvyššího správního soudu, který projednával případy exekutorů a rovněž věc stěžovatele, neposkytovala dostatečné záruky nezávislosti a nestrannosti přísedících, a tím pádem ani kárného senátu jako takového. V neposlední řadě v případě kárného řízení neexistovala možnost odvolání a k dispozici byla pouze ústavní stížnost, přičemž Ústavní soud mohl danou věc přezkoumávat pouze z hlediska ústavnosti, nejednalo se tedy o plný přezkum napadeného rozhodnutí.

Zejména s ohledem na uvedené skutečnosti Soud dospěl čtyřmi hlasy proti třem k závěru, že k porušení stěžovatelova práva na spravedlivý proces došlo. Rozsudek ovšem zatím není konečný, a věc se tak ještě může dostat před velký senát.

Jan Bena

Rozsudek ze dne 29. 4. 2022, Khasanov a Rakhmanov proti Rusku, č. 28492/15 a 49975/15

K riziku špatného zacházení v případě vydání Uzbeků do Kyrgyzstánu

Úplné znění rozsudku

Tisková zpráva

Soud rozhodl, že vydání Uzbeků z Ruska do Kyrgyzstánu samo o sobě nepředstavuje porušení čl. 3 Úmluvy, neboť jim v takovém případě v předmetné době – oproti dřívější situaci, kdy v roce 2010 v Kyrgyzstánu probíhaly etnické nepokoje – již bez dalšího nehrozilo riziko špatného zacházení, když stěžovatelé neprokázali individuální etnické či politické motivy, jež by tyto obavy vyvolávaly.

Stěžovatelé jsou kyrgyzští státní příslušníci a etničti Uzbekové, kteří v Rusku od roku 2013 čelili řízení o vydání do Kyrgyzstánu za účelem trestního stíhání pro podezření ze spáchání trestných činů těžkého ublížení na zdraví v případě prvního stěžovatele a loupeže, ničení majetku a vraždy v případě druhého stěžovatele. Stěžovatelé v uvedeném řízení o vydání namítali, že nemohou být do Kyrgyzstánu vydáni, neboť jsou zde Uzbekové zranitelnou etnickou skupinou a obecně čelí špatnému zacházení a pronásledování (v roce 2010 vypukly v Kyrgyzstánu etnické nepokoje zaměřené vůči Uzbekům). Rovněž usilovali o přiznání postavení uprchlíka. Vnitrostátní orgány jim nakonec nevyhověly. V roce 2015 bylo řízení o vydání stěžovatelů přerušeno na základě předběžného opatření vydaného Soudem podle čl. 39 jeho jednacího řádu. Stěžovatelé byli ze zadržení v letech 2014 a 2015 propuštěni.

Před Soudem stěžovatelé namítali, že v případě, že by došlo k jejich vydání do Kyrgyzstánu, by jim hrozilo skutečné riziko špatného zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy, a to z důvodu jejich příslušnosti k uzbecké menšině. Soud v jejich věci rozhodl v listopadu 2019, kdy ve svém senátním rozsudku dospěl k závěru, že k porušení tvrzeného práva stěžovatelů nedošlo. Na jejich žádost byla věc postoupena velkému senátu. Ten rovněž rozhodl, že k porušení čl. 3 Úmluvy nedošlo.

Soud (velký senát) v prvé řadě připomněl, že mezinárodní spolupráce v trestních věcech je podřízena povinnosti respektovat absolutní povahu zákazu ve smyslu čl. 3 Úmluvy. Je tedy třeba každé riziko zacházení v rozporu s tímto zákazem přezkoumávat bez ohledu na právní základ požadovaného vydání. Soud však současně podotkl, že takové

to posouzení se musí zaměřit na předvídatelné důsledky vydání, a to s ohledem na obecnou situaci i osobní situaci dotčených osob. V případě, že zde budou podklady k tomu se důvodně domnívat, že by s osobou v případě vydání bylo zacházeno v rozporu s čl. 3 Úmluvy, není vydání možné bez ohledu na to, zda riziko vyplývá z obecné situace, osobní situace osoby či kombinace obou. Otázky, na které se Soud zaměřil, tedy byly, zda existovala obecně problematická situace v cílové zemi, zda existovala takováto situace specificky vůči předmetné etnické skupině a zda existovalo skutečné nebezpečí vůči stěžovatelům.

Soud poukázal na to, že v letech 2012 až 2016 řešil devět případů vydávání etnických Uzbeků z Ruska do Kyrgyzstánu, v nichž bylo shledáno skutečné riziko špatného zacházení. Ačkoliv situace v této zemi nebyla natolik problematická, aby bránila jakémukoliv vydávání, z konkrétních materiálů vyplývala systematická a cílená praxe špatného zacházení s Uzbeky. Nyní tak bylo třeba ověřit, zda uvedená situace nadále trvá, tudíž že by příslušnost stěžovatelů k etnické skupině postačovala k prokázání skutečného rizika.

Pokud se jedná o současný stav, Soud na základě dostupných zdrojů nebyl přesvědčen, že by se situace v Kyrgyzstánu zhoršila natolik, že by to obecně zabraňovalo vydávání do této země. Konkrétně stran situace Uzbeků pak Soud konstatoval, že na rozdíl od dřívějších obdobných věcí, kdy existovaly důkazy o konkrétních případech mučení příslušníků etnické skupiny, v současné době o tomto důkazy nejsou. Nebyl tak spatřován žádný podklad pro závěr, že by Uzbekové byli nadále skupinou systematicky vystavenou špatnému zacházení. V otázce konkrétní situace stěžovatelů Soud poznamenal, že ruské soudy pečlivě zkoumaly existenci individuálních rizik, jež by mohla být podkladem pro nevydání stěžovatelů. Ti ovšem před vnitrostátními soudy a ani před Soudem neprokázali žádné politické či etnické motivy, které měly přispět k jejich trestnímu stíhání, a ani žádné další faktory, které by je vystavovaly skutečnému riziku špatného zacházení.

Zejména s ohledem na uvedené skutečnosti tak velký senát Soudu dospěl k závěru, že k porušení čl. 3 Úmluvy ve vztahu ke stěžovatelům nedošlo.

Jan Bena

Zdroj

Rozsudek ze dne 12. 4. 2022, Lings proti Dánsku, č. 15136/20

Odsouzením lékaře podporujícího eutanazii za pomoc a rady konkrétním osobám, jak spáchat sebevraždu, nedošlo k porušení práva na svobodu projevu

Úplné znění rozsudku
Tisková zpráva

Soud se zabýval případem dánského lékaře, pana Lings (dále „stěžovatel“), který byl odsouzen za pokus o asistovanou sebevraždu a dvou případech asistované sebevraždy. Stěžovatel argumentoval, že šířil pouze informace, které byly legálně dostupné na internetu. Dle dánských soudů však bylo třeba rozlišit mezi obecným návodem a poskytováním konkrétních rad konkrétním jednotlivcům. Soud shledal, že důvody v podobě ochrany zdraví, morálky a práv druhých, které vnitrostátní soudy vedly k přijetí daného rozhodnutí, byly legitimní, a že v dané věci nedošlo k překročení prostoru pro uvážení.

Stěžovatel byl lékařem v důchodu a zakladatelem asociace lékařů zasazujících se o zlegalizování eutanazie v Dánsku. Byl taktéž autorem návodu, jak spáchat sebevraždu, obsahujícího mimo jiné seznam léků (včetně jejich dávek či možných kombinací), který byl volně dostupný na internetu. Zveřejnění takového návodu bylo podle dánské legislativy legální. V únoru 2017 poskytl stěžovatel rozhovor pro rádio, ve kterém mimo jiné uvedl, že pomohl nevléčitelně nemocnému pacientovi zemřít prostřednictvím podání určitého léku.

Na základě uvedeného byla v březnu 2017 stěžovateli odebrána licence a následně byl obviněn z pokusu o asistovanou sebevraždu tím, že požádal svého spoluobviněného, aby předepsal léky osobě A., přičemž věděl, že je tato chce použít ke spáchání sebevraždy. Osoba A. se následně o sebevraždu neúspěšně pokusila. Dále byl stěžovatel obviněn ze dvou případů spáchání asistované sebevraždy. Stěžovatel poskytl asistenci osobě B. při obstarávání léků s vědomím, že je chce B. užít za účelem spáchání sebevraždy. V posledním případě si stěžovatel s osobou C. vyměnil nejméně devět e-mailů, v rámci nichž ji mimo jiné ujistil, že léky, které si C. sama obstarala, jsou pro spáchání její zamýšlené sebevraždy vhodné a odkázal ji na jím zveřejněný návod na internetu. Taktéž potvrdil, že je užití

léků pro „stoprocentní jistotu“ dobré skombinovat s umístěním igelitového sáčku na hlavu.

Stěžovatel byl nejprve dánským okresním soudem shledán vinným pouze z jednoho případu asistované sebevraždy a pokusu, nicméně nadřízeným soudem byl shledán vinným ve všech třech bodech obžaloby. Toto rozhodnutí pak bylo potvrzeno i dánským Nejvyšším soudem. Stěžovatel se následně obrátil na Soud s tím, že rozhodnutím dánských soudů mělo dojít k porušení jeho práva na svobodu projevu dle čl. 10 Úmluvy.

Soud na úvod připomněl, že v minulosti opakovaně judikoval, že v otázkách morálky, zejména v oblastech dotýkajících se víry ohledně povahy lidského života, mají vnitrostátní orgány široký prostor pro uvážení. Zásadní význam pak má kvalita parlamentního a soudního přezkumu nezbytnosti obecného opatření – v tomto případě kriminalizace asistované sebevraždy. Dalším důležitým faktorem majícím vliv na rozsah prostoru pro uvážení je (ne)existence společného základu v rámci vnitrostátních právních úprav smluvních států. Právě smluvní státy totiž nesou primární odpovědnost za zajištění práv a svobod garantovaných Úmluvou a jsou díky své demokratické legitimitě v lepší pozici pro posuzování místních potřeb a podmínek, než mezinárodní soud.

V projednávané věci nebylo sporu o tom, že odsouzením stěžovatele došlo k zásahu do jeho práv. Zásah byl zákonný a sledoval legitimní cíl v podobě ochrany zdraví, práv a morálky druhých. Soud poznamenal, že ve dvou případech byl stěžovatel odsouzen nejen za poskytnutí návodu, ale i za obstarávání léků (pro osobu A. a B.). Vyjádřil tedy pochyby o tom, zda lze v těchto případech mluvit o zásahu do práva na svobodu projevu dle čl. 10 Úmluvy. Rozhodl se však danou věc posuzovat optikou, jako by tomu tak bylo.

Asistovaná sebevražda je v Dánsku trestná již od roku 1930. Soud zdůraznil, že jeho úkolem není posoudit, zda je tato kriminalizace opodstatněná, ale určit, zda způsob, jakým byla dánská právní úprava v dané věci ve vztahu k případu stěžovatele aplikována, vedl k porušení Úmluvy, tedy posoudit nezbytnost zásahu v demokratické společnosti. V této souvislosti připomněl, že je povinností národních orgánů chránit zranitelné členy společnosti.

Soud dále zdůraznil, že z jeho dosavadní judikatury nelze dovozovat, že by Úmluva garantovala právo na asistovanou sebevraždu. To stejné platí i o poskytování informací či pomoci přesahující rámec pouhého poskytování obecných informací o sebevraždě. V dané věci stěžovatel nebyl stíhán za poskytování obecných informací, včetně uveřejnění návodu pro spáchání sebevraždy, ale za napomáhání k sebevraždě prostřednictvím konkrétních činů. Nejednalo se tak o právo stěžovatele poskytovat informace, na které měli ostatní podle Úmluvy právo.

Soud neviděl důvod rozporovat závěry dánských soudů. Stěžovatel v řízení před vnitrostátními soudy namítal, že A., B. a C. poskytl pouze obecné informace a návod, které byly legálně dostupné na internetu. Dle dánského Nejvyššího soudu však stěžovatel A. a B. neposkytl pouhý návod, ale podnikl konkrétní kroky, aby jim pomohl obstarat léky s vědomím, že jsou určeny k jejich sebevraždě. Takové počínání bylo bezesporu trestným podle dánské právní úpravy a nezakládá otázku podle čl. 10 Úmluvy. Co se týče jednání stěžovatele ve vztahu k osobě C., považoval Soud v dané věci za klíčové rozlišení mezi na internetu volně dostupným návodem, který byl legální, a tím, že stěžovatel poskytl konkrétní osobě pomocí e-mailové konverzace konkrétní informace a rady. Dánský Nejvyšší soud sice uznal, že většina informací, které stěžovatel C. poskytl, vycházela z volně dostupného a legálního obecného návodu, a současně stěžovatel neuvedl nic „navíc“, na druhou stranu ovšem zdůraznil, že stěžovatelem poskytnuté konkrétní informace byly způsobilejší než obecný návod zintenzivnit přání C. spáchat sebevraždu. Za situace, kdy si stěžovatel a C. vyměnili nejméně devět e-mailů během

zhruba tří týdnů, měl Soud za to, že důvody, o které se Nejvyšší soud při posuzování viny stěžovatele opíral, byly relevantní a dostatečné.

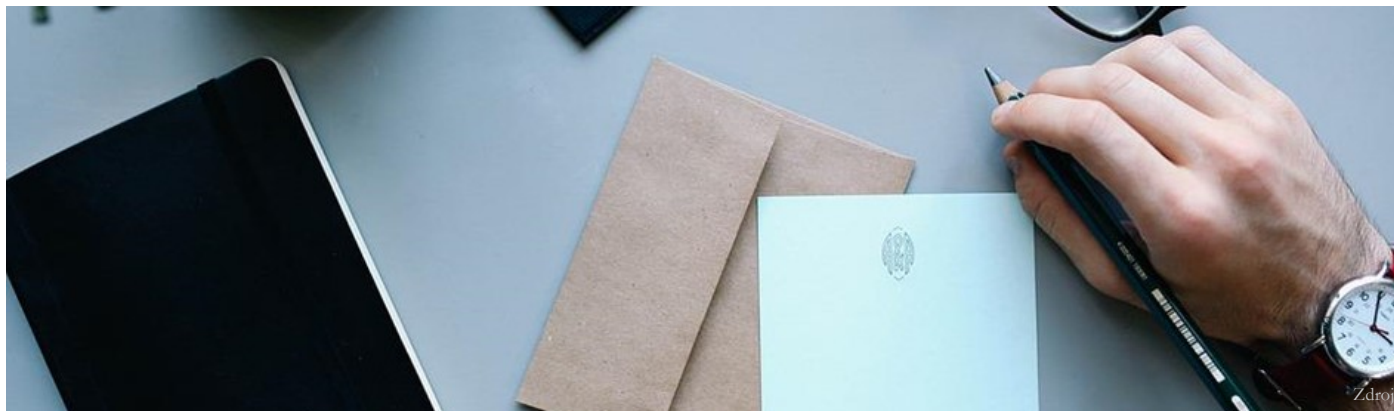
Dle názoru Soudu taktéž dánský Nejvyšší soud provedl dostatečný přezkum použitelného práva ve světle Úmluvy včetně judikatury Soudu [1]. Kvalita soudního přezkumu napadeného obecného opatření a jeho použití v projednávaném případě hovořila ve prospěch širokého prostoru pro uvážení, stejně jako skutečnost, že téma asistované sebevraždy se týká otázek morálky a že ze srovnání jednotlivých právních úprav členských států vyplynulo, že v této otázce ještě zdaleka neexistuje konsensus.

Ač je trestněprávní odsouzení svou povahou přísnou sankcí, Soud shledal, že s ohledem na okolnosti daného případu nelze považovat uložený nepodmíněný trest odnětí svobody v délce 60 dnů za excesivní, když do jeho výše dánské soudy promítly jak přitěžující okolnosti (skutky byly stěžovatelem páčány do jisté míry systematicky a posledního se dopustil již v době, kdy byl obviněn z předcházejících dvou), tak i okolnosti polehčující (soudy zohlednily vysoký věk stěžovatele, neboť mu bylo téměř 78 let).

Soud tak uzavřel, že zásah do práv stěžovatele bylo možno v daném případě považovat za nezbytný v demokratické společnosti a že byl podložen legitimními důvody spočívajícími v ochraně zdraví, morálky a práv ostatních. Dánské orgány taktéž nepřekročily prostor pro uvážení. Soud tak jednomyslně dospěl k závěru, že k porušení čl. 10 Úmluvy v daném případě nedošlo.

Anna Skrášková

[1] Viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 29. 10. 1992, *Open Door a Dublin Well Woman* proti Irsku, č. 14234/88 a 14235/88.

Rozsudek ze dne 9. 6. 2022, Xavier Lucas proti Francii, č. 15567/20

Nadměrný formalismus ze strany francouzského Kasačního soudu představoval zásah do práva na přístup k soudu

Úplné znění rozsudku
Tisková zpráva

Senát páté sekce Evropského soudu pro lidská práva rozhodl, že Kasační soud tím, že upřednostnil zásadu povinné elektronické komunikace za účelem předložení věci odvolacímu soudu, aniž by vzal v úvahu praktické překážky, kterým při tom stěžovatel čelil, zaujal formalistický přístup, který nebyl nutný k zajištění právní jistoty nebo řádného výkonu spravedlnosti. Soud proto dospěl k závěru, že stěžovatel čelil nepřiměřené záležitosti, která narušila spravedlivou rovnováhu mezi legitimním zájmem zajištění dodržování formálních náležitostí pro vydání soudního rozhodnutí na jedné straně a právem na přístup k soudu na straně druhé.

Stěžovatel, pan Xavier Lucas, je francouzský státní příslušník, který byl v rozhodné době spolu se společností Financière Vauban společníkem jiné společnosti, Édifices de France. Mezi společníky společnosti Édifices de France došlo ke sporu, který měl být rozhodnut v rámci rozhodčího řízení. Rozhodčím nálezem ze dne 15. 11. 2013 bylo rozhodnuto, že stěžovatel a společnost Financière Vauban jsou společně a nerozdílně povinni uhradit určité částky. Stěžovatel se obrátil na odvolací soud v Douai s návrhem na zrušení rozhodčího nálezu. Jeho právní zástupce sepsal návrh v listinné podobě a zaslal jej do soudní kanceláře. Žalovaní namítali, že návrh nemohl být meritorně projednán, protože nebyl podán elektronicky. Dne 29. 1. 2015 příslušný soudce rozhodl, že návrh měl být v zásadě zaslán elektronicky podle čl. 1495 a čl. 930-1 prvního pododstavce občanského soudního řádu (fr. *code de procédure civile*, dále jako „CPC“). Uvedený soudce však zároveň konstatoval, že navrhovatel prokázal, že mu v tom zabránily vnější okolnosti (fr. *cause étrangère*) ve smyslu čl. 930-1 druhého pododstavce, a rozhodl, že návrh může být postoupen k meritornímu projednání. Proti tomuto rozhodnutí bylo podáno odvolání.

Rozsudkem ze dne 17. 3. 2016 odvolací soud v Douai potvrdil, že návrh stěžovatele může být meritorně projednán. Poznamenal, že ani vyhláška ze dne 30. 3. 2011 (kterou se provádí čl. 930-1 CPC), ani smlouva ze dne 10. 1. 2013 mezi odvolacím soudem v Douai a deseti advokátními komorami v jeho jurisdikci nestanovily, že by se na návrh na zrušení rozhodčího nálezu měla vztahovat povinnost

elektronického podání. Odvolací soud poznamenal, že elektronický formulář dostupný online neumožňoval uživatelům zadat přesnou právní specifikaci typu dotčeného návrhu nebo postavení, v němž byly strany označeny. Dospěl proto k závěru, že stěžovateli nelze vytýkat, že svůj návrh nepodal elektronicky. Tento rozsudek však Kasační soud dne 26. 9. 2019 z důvodu, že výše uvedený návrh nebyl podán elektronickými prostředky, zrušil, aniž by věc vrátil k dalšímu řízení.

Stěžovatel s odvoláním se na čl. 6 odst. 1 Úmluvy před Soudem namítal, že zamítnutím jeho návrhu na zrušení rozhodčího nálezu bez meritorního projednání z důvodu, že nedošlo k podání návrhu elektronickými prostředky, došlo k zásahu do jeho práva na přístup k soudu.

Soud úvodem poukázal na to, že Kasační soud svým postupem zbavil stěžovatele možnosti přezkumu zákonnosti rozhodčího nálezu soudem, který projednával návrh o jeho zrušení. Vláda v tomto ohledu tvrdila, že použití elektronických prostředků mělo mj. za cíl zaručit řádný výkon spravedlnosti, což Soud považoval za legitimní. Musel ovšem posoudit, zda mezi uvedeným cílem a použitými prostředky existoval rozumný vztah přiměřenosti.

Pokud jde o předvídatelnost omezení, Soud uvedl, že čl. 1495 CPC je ustanovením, které stanoví, že návrhy na zrušení rozhodčího nálezu musí splňovat požadavky čl. 930-1 CPC. Tato ustanovení ve svém souhrnu ukládala výslovný požadavek podávat spisové dokumenty v elektronické podobě. Soud sice uznal, že ani vyhláška ze dne 30. 3. 2011, ani smlouva ze dne 10. 1. 2013 výslovně nestanovily použití elektronické komunikace ve vztahu k návrhu na zrušení rozhodčího nálezu. Poukázal však na rozhodnutí Kasačního soudu, podle kterého tato vyhláška ani uvedená smlouva nemohly změnit rozsah elektronické komunikace před odvolacími soudy, jak je vymezen ustanoveními občanského soudního řádu. Soud za těchto okolností neviděl žádný vážný důvod odchýlit se od závěru Kasačního soudu, jehož úvahy považoval za dostatečně zřetelně odůvodněné. Soud proto rozhodl, že výše uvedená ustanovení byla předvídatelná.

Pokud jde o otázku, zda bylo omezení nezbytné, Soud uvedl, že požadavek elektronického podání se týkal řízení, v nichž je povinné zastoupení advokátem. V praxi fungovalo elektronické podání prostřednictvím digitální platformy společné pro obecné a obchodní soudy, k níž měli přístup pouze advokáti. Podle Soudu nebylo nerealistické ani nepřiměřené požadovat, aby právní profese, pro něž jsou počítače již běžným nástrojem, takovou platformu používaly. Soud však na druhou stranu konstatoval, že pro podání návrhu elektronicky by musel právní zástupce stěžovatele vyplnit formulář s použitím nepřesných právních termínů. Soud dále poznamenal, že vláda neprokázala, že by uživatelům byly k dispozici konkrétní informace o tom, jak takovou žádost podat. Soud měl za to, že právní zástupce stěžovatele nijak zvlášť nepochybil, když podal žádost v listinné podobě, a to i s ohledem na fakt, že to čl. 930-1 druhý pododstavec CPC za výjimečných okolností umožňoval. Soudu se proto nezdálo, že by stěžovatel mohl nést odpovědnost za sporné procesní pochybení.

Soudu sice nepřislušelo zpochybňovat právní argumentaci, která vedla Kasační soud ke zrušení rozsudku odvolacího

soudu v Douai, nicméně připomněl, že při uplatňování procesních pravidel se soudy musí vyvarovat příliš formalistického přístupu, který by narušil spravedlnost řízení. V projednávaném případě Soud konstatoval, že konkrétní důsledky odůvodnění Kasačního soudu se jeví jako obzvláště přísné. Tím, že Kasační soud upřednostnil zásadu povinné elektronické komunikace za účelem předložení věci odvolacímu soudu, aniž by vzal v úvahu praktické překážky, kterým při tom stěžovatel čelil, zaujal formalistický přístup, který nebyl nutný k zajištění právní jistoty nebo řádného výkonu spravedlnosti, a který je proto třeba považovat za excesivní.

Soud proto dospěl k závěru, že stěžovatel čelil nepřiměřené zátěži, která narušila spravedlivou rovnováhu mezi legitimním zájmem zajistit dodržování formálních náležitostí pro vydání soudního rozhodnutí na jedné straně a právem na přístup k soudu na straně druhé. Došlo tedy k porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy.

Ladislav Kováč

JUDIKATURA SOUDNÍHO DVORA EVROPSKÉ UNIE

Zdroj

Rozsudek ze dne 24. 3. 2022, Austro-Mechana, C-433/20

Soukromé rozmnožování a spravedlivá odměna v případě internetového úložiště

Úplné znění rozsudku

Tisková zpráva

Soudní dvůr posuzoval, zda se čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice o harmonizaci určitých aspektů autorského práva [1] (dále jen „směrnice“), resp. výraz „rozmnoženiny na jakémkoliv nosiči“ vztahuje na pořizování rozmnoženin autorských děl na serveru, na kterém je uživatelům zpřístupňováno internetové úložiště, přičemž dospěl ke kladnému závěru. Dále konstatoval, že tato úprava nebrání členským státům, aby neuplatnily výjimku ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. b), jestliže jejich právní úprava stanoví nositelům autorských práv vyplacení spravedlivé odměny.

V původním řízení se jednalo o spor mezi rakouskou organizací kolektivní správy autorských práv a poskytovatelem služeb internetového úložiště. Žalobkyně, kolektivní správce autorských práv, se na žalované domáhala podkladů k vyúčtování a zaplacení odměny z důvodu, že úložiště poskytované žalovanou vnímala jako paměťové médium. Žalovaná naopak tvrdila, že poplatek za autorská práva byl již zahrnut v ceně serverů jejich výrobcem či dovozcem a její uživatelé poplatek již zaplatili v ceně svých koncových zařízení.

Prvostupňový soud žalobu zamítl s tím, že žalovaná neposkytuje klientům paměťová média, nýbrž službu úložiště. Odvolací soud pak předložil Soudnímu dvoru předběžnou otázkou, jež spočívala v tom, zda pojem „rozmnoženiny na jakémkoliv nosiči“ ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice zahrnuje rovněž případ, kdy je „nosičem“ server, na kterém je uživatelům zpřístupňováno úložiště; a pokud ano, tak dále, zda je třeba uvedený článek vykládat tak, že brání vnitrostátní úpravě, která neukládá poskytovatelům úložiště povinnost zaplatit spravedlivou odměnu za pořizování záložních rozmnoženin chráněných děl.

Soudní dvůr v první řadě uvedl, že pojem „rozmnoženiny“ je třeba chápat v širokém smyslu a nahrání díla z koncového zařízení na úložiště zahrnuje jeho rozmnožení (obdobně pak např. i naopak stažení díla z úložiště na koncové zařízení). Dále konstatoval, že pojem „jakýkoli nosič“ není ve směrnici definován a není v ní ani odkazo-

váno na právo členských států; pojem tak musí být vykládan jednotným a autonomním způsobem. S ohledem na široké pojetí pojmu se tento vztahuje na všechny nosiče, na kterých může být chráněné dílo rozmnoženo, včetně serverů. Úprava směrnice rovněž nijak neupřesňuje charakteristické znaky konkrétních zařízení, a není tak rozhodující, zda je úložiště uživateli zpřístupněno na serveru třetí osoby. V neposlední řadě z odůvodnění směrnice plyne, že jejím cílem je vytvoření obecného a pružného rámce, který bude schopen přizpůsobovat se technologickému rozvoji. Dle Soudního dvora tak není na místě rozlišovat, zda je rozmnoženina autorského díla na serveru, nebo na fyzickém nosiči, který patří uživateli. Pojem rozmnoženiny na jakémkoliv nosiči ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice tak zahrnuje pořizování rozmnoženin autorských děl k soukromým účelům na serveru, na kterém je uživateli zpřístupňováno úložiště.

Pokud se jedná o otázku, zda je třeba dotčený článek směrnice vykládat tak, že brání vnitrostátní úpravě, která neukládá poskytovatelům úložiště povinnost zaplatit spravedlivou odměnu za pořizování záložních rozmnoženin chráněných děl, Soudní dvůr v první řadě uvedl, že z odůvodnění směrnice plyne, že unijní zákonodárce směřoval k zavedení systému odměny, který se aktivuje v momentě, kdy nositelům práv vznikne újma. Pokud se stát rozhodne zavést výjimku pro soukromé rozmnožování, je povinen stanovit uhrazení spravedlivé odměny nositelům práv – dosáhnout výsledku ve smyslu zajištění, že spravedlivá odměna bude skutečně vybrána. V rámci konkrétní aplikace nicméně členské státy disponují širokým prostorem pro uvážení. Financovat náklady bude zpravidla povinná osoba, která provádí rozmnožování, tedy v případě úložiště je financování v zásadě na uživateli. S ohledem na praktické obtíže mohou členské státy nicméně zavést poplatky k tíži osob, které poskytují potřebné vybavení, a tyto osoby mohou náklady následně převést na soukromé uživatele.

Zejména s ohledem na uvedené Soudní dvůr konstatoval, že unijní úprava nebrání členským státům, aby neuplatnily výjimku ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. b), jestliže jejich

právní úprava stanoví nositelům autorských práv vyplacení spravedlivé odměny.

Jan Bena

[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. 5. 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti.

Rozsudek ze dne 21. 6. 2022, Ligue des droits humains, C-817/19

K souladu směrnice PNR s Listinou základních práv Evropské unie a k podmínkám její aplikace

Úplné znění rozsudku
Tisková zpráva

Soudní dvůr dospěl ke závěru, že směrnice PNR (Passenger Name Record) [1] (dále jen „směrnice PNR“) je v souladu s Listinou základních práv Evropské unie [2] (dále jen „Listina“). Nicméně však konstatoval, že zpracovávat, předávat a uchovávat informace o cestujícím lze podle této směrnice jen při naplnění nutných, restriktivně pojatých, podmínek. Zároveň tato směrnice neumožňuje státům, aby shromážděné údaje využily ke jiným než ve směrnici stanoveným účelům. V případě osob, u kterých orgány neshledaly riziko páchání teroristické či závažné trestné činnosti, činí doba uchování těchto personalizovaných informací maximálně šest měsíců. Vedle toho státy nemohou předávat a zpracovávat takové údaje u všech letů a jiných přeprav v rámci území Unie, pokud státu nebrozí aktuální či předvídatelné riziko teroristického útoku. Předávat a zpracovávat tyto údaje tak lze pouze v rámci některých spojů, letišť, nádraží či jiných uzlů, u kterých existuje oprávněný důvod aplikace tohoto systému.

V roce 2017 podala nezisková organizace Ligue des droits humains žalobu k belgickému ústavnímu soudu (*Cour constitutionnelle*) na zrušení zákona ze dne 25. 12. 2016, který implementoval do belgického práva směrnici PNR, na základě které letečtí dopravci předávají státům informace o svých cestujících a to jak při letech z/do Evropské unie, tak přiměřeně i při pohybu uvnitř Unie. Státy jsou oprávněny tyto informace (jako datum cesty, jméno a adresa cestujícího, číslo sedadla či informace o zavazadlech) dále zpracovávat, shromažďovat či předávat jiným státům [3].

Ligue des droits humains namítala, že napadaný zákon odporuje Listině, protože vymezení shromažďovaných údajů, které mohou působit jako citlivé informace, je příliš široké. Dotčený zákon tak dle ní měl zasahovat do práva na respektování soukromého života a ochranu osobních údajů. Podobně pojem „cestující“ ve smyslu téhož zákona měl vést k necílenému automatizovanému zpracování úda-

jů všech cestujících. Dále se domnívala, že pravidla „předběžného prověřování“ cestujících a používání porovnávacích databází nebyla definována dostatečně jasně. Pětiletou dobu stanovenou dotčeným zákonem pro uchování osobních údajů považovala za nepřiměřeně dlouhou. Konečně tvrdila, že zákon způsobuje nepřímé obnovení kontroly vnitřních hranic, což představuje porušení volného pohybu osob. Jakmile je osoba na belgickém území, ať už při příjezdu, odjezdu nebo během mezipřistání, jsou její údaje automaticky shromažďovány.

Belgický ústavní soud položil Soudnímu dvoru celkem 10 předběžných otázek. Mnoho z nich se týkalo souladu směrnice PNR a Listiny: zda směrnice PNR a její příloha č. 1 nemají příliš široký rozsah získávaných informací; jestli výčet dotčených údajů nefunguje spíše demonstrativně; jestli se povinnosti z dané směrnice týkají i letů pouze v rámci území Unie; zda směrnice v rámci bezpečnostních opatření brání státům nepřímou zavést pohraniční kontroly. Ústavní soud se rovněž tázal, zda se tyto informace mohou získávat o všech osobách bez ohledu na jejich objektivní rizikovost a zda informace o nich získané, pokud se tyto osoby ukážou jako nerizikové, mohou být uchovávány až pět let. V neposlední řadě jej zajímalo, zda se na napadaný zákon vztahuje nařízení GDPR [4], i když v sobě tento zákon již implementuje směrnici PNR.

Soudní dvůr neshledal nesoulad směrnice PNR a předmětných článků Listiny. Vyzdvihl však, že samotná směrnice klade vysoké nároky na státy, aby ji implementovaly v souladu s primárním právem unie. Z důvodu množství shromažďovaných údajů je nezbytné rovněž zajistit vysoký stupeň jejich ochrany a jasnost toho, jak s nimi bude nakládáno. Jako samozřejmá se jeví možnost soudního přezkumu a stanovení kritérií, kterými budou soudy hodnotit postup bezpečnostních složek při posuzování získaných údajů. Soudní dvůr připustil, že zásah do základních práv je v tomto případě vysoký. Nejen kvůli množství in-

formací, ale i kvůli způsobu jejich získávání, jelikož necílí na konkrétní nebezpečné osoby, funguje nepřetržitě a do značné míry i automatizovaně. Tyto nesporné intervence do základních práv ale odůvodněně mohou být převáženy významem zamýšleného, veřejně prospěšného, cíle.

Cílem tohoto opatření je zajištění bezpečnosti před nejméně významnějšími formami trestné činnosti. Jedná se o natolik významnou hodnotu, že převažuje i nad výrazným zásahem do práva na soukromí či na ochranu osobních údajů. Z toho však také vyplývá, že informace získané díky zkoumané směrnici nelze zpracovávat pro jiné účely, než které jsou ve směrnici v čl. 1 výslovně určeny. Jinými slovy to znamená, že směrnice PNR musí být vykládána restriktivně. Nelze proto na základě směrnice získávat informace, které v její příloze nejsou stanoveny a které nesouvisí s leteckou dopravou.

Výše zmíněné obecně platí pro lety, které směřují ven či dovnitř Unie. Co se týče letů, které probíhají pouze v rámci území Unie, tak u nich rozlišuje Soudní dvůr dvě situace. První z nich spočívá v tom, že v daném státě hrozí opravdové naléhavé či očekávatelné nebezpečí terorismu. V takovém případě může členský stát přistoupit k aplikaci pravidel ze směrnice PNR i na tyto lety. Druhou situací je ale ta, kdy výše popsané nebezpečí nehrozí. Zde stát nesmí zavést celoplošný sběr údajů o cestujících, ale může tento sběr omezit na vybrané spoje či uzly, je-li toto důvodné. Taková opatření však nesmí fungovat jako nepřímý způsob pro opětovné zavedení hraničních kontrol.

Soudní dvůr dal za pravdu organizaci Ligue des droits humains ve věci doby, po kterou je možné uchovávat získané informace o cestujících. Na základě shromážděných údajů se provádějí předběžná posouzení rizikovitosti zkoumané osoby. Takové posouzení probíhá obvykle na základě algoritmického automatizovaného vyhodnocení získaných údajů. Podle Soudního dvora je však taková analýza nevhovující, jelikož je příliš zjednodušující a může vyhodnotit osobu jako rizikovou pouze na základě např. její národnosti, což je diskriminační. Na tuto analýzu proto musí navazovat i druhá fáze vyhodnocení obdržovaných údajů, a to jiným než strojovým způsobem. Taková analýza může porovnávat informace o cestujícím pouze s těmi jinými databázemi, které se týkají stejného kýženého cíle jako směrnice PNR, a to ochrany před terorismem a závažnou trestnou činností.

Pokud zkoumaná osoba nepředstavuje podle dotčených orgánů bezpečnostní riziko, lze informace o její dopravě uchovávat nejdéle po dobu šesti měsíců, kdy poté musí být depersonalizovány. U rizikově vyhodnocených cestujících činí tato doba pět let. Po těchto pěti letech jsou všechny získané údaje zlikvidovány, ledaže jsou předány příslušnému bezpečnostnímu orgánu pro účely probíhajícího řízení.

Mimo to Soudní dvůr judikoval, že směrnice PNR brání vnitrostátnímu soudu omezit časové účinky prohlášení o protiprávnosti, které je povinen učinit podle vnitrostátního práva u důkazů získaných v rozporu se směrnicí PNR. Přípustnost takto získaných důkazů je v souladu se zásadou procesní autonomie členských států věci vnitrostátního práva s výhradou dodržení mj. zásad rovnocennosti a efektivity.

Soudní dvůr dále uvedl, že nařízení GDPR se nebude aplikovat na ty informace, na které se zaměřuje směrnice PNR, pokud jsou dále zpracovávány útvarem pro informace o cestujících. Na takové případy se vztahuje pouze směrnice PNR. Nakládají-li však s informacemi o cestách subjekty soukromého práva, tak takového zpracování údajů se týká právě nařízení GDPR.

Jan Slánský

[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/681 ze dne 27. 4. 2016 o používání údajů jmenné evidence cestujících (PNR) pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti.

[2] Listina základních práv Evropské unie, zejména její čl. 7, 8, 21 a 52 odst. 1.

[3] Cílem je působit preventivně proti terorismu či závažné trestné činnosti a usnadnit např. odhalování zločineckých skupin či sledování pohybu nebezpečné osoby.

[4] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES.

Zdroj

Rozsudek ze dne 19. 5. 2022, Specializirana prokuratura, C-569/20 K možnosti odepření práva na obnovu řízení v případě odsouzení v nepřítomnosti

Úplné znění rozsudku
Tisková zpráva

Ve svém rozsudku se Soudní dvůr vyjádřil k otázce interpretace čl. 8, především odst. 2 a 4 v návaznosti na čl. 9 směrnice 2016/343 [1] a posoudil možnost přímé aplikace čl. 8 odst. 4 a čl. 9. Dospěl k závěru, že ustanovení čl. 8 odst. 4 a čl. 9 disponují přímým účinkem. V rámci své interpretace dotčených článků rozhodl, že tyto posilují právo obviněné osoby být přítomna při trestním řízení před soudem, ale nesmí dojít k jejich zneužití osobou, která se zcela záměrně vzdala své účasti na řízení před soudem. Osoba, která disponuje dostatkem informací k tomu, aby si byla vědoma, že proti ní bude vedeno řízení před soudem, a která záměrně využije těchto informací k tomu, aby zabránila příslušným vnitrostátním orgánům informovat ji o tomto řízení úřední cestou, nemá nárok na obnovu řízení nebo na přístup k rovnocennému prostředku právní nápravy, který může vést ke zrušení soudního rozhodnutí vydaného v její nepřítomnosti.

Specializovaný trestní soud v Bulharsku (*Specializirana nakažatelen sad*, dále jen „soud“) se obrátil na Soudní dvůr s předběžnými otázkami, které se týkaly výkladu směrnice 2016/343 (dále jen „směrnice“) a rámcového rozhodnutí 2002/584 (dále jen „rámcové rozhodnutí“)[2]. Dané předběžné otázky vyvstaly v souvislosti se zahájeným trestním řízením proti obviněnému I. R. Trestní stíhání obviněného zahájilo specializované státní zastupitelství (*Specializirana prokuratura*). I. R. byl obviněn z účasti na organizované zločinecké skupině zaměřené na páchání daňových trestných činů. I. R. osobně obdržel obžalobu a uvedl svou kontaktní adresu. Na této adrese se nicméně nezdržoval v době zahájení trestního řízení před soudem. Soud stanovil I. R. obhájce z úřední povinnosti, který jej však nekontaktoval. V důsledku toho, že původní žaloba proti I. R. byla stížena vadou, jež způsobila její neplatnost, bylo původní řízení proti němu ukončeno. Řízení bylo obnoveno až při podání nové obžaloby. Po obnově řízení soud dospěl k závěru, že ze všech zkoumaných skutečností vyplývá, že I. R. uprchl, a proto může být věc rozhodnuta v jeho nepřítomnosti. Soudu nicméně vyvstala v dané souvislosti nejasnost, které procesní záruky má mít uprchlá osoba zaručeny a zda věc spadá pod rozsah čl. 8 odst. 2 směrnice, či pod odst. 4 téže směrnice. Z tohoto důvodu soud přerušil řízení a podal předběžné otázky k Soudnímu dvoru.

První předběžná otázka soudu směřovala na výklad čl. 8 odst. 2 písm. b) směrnice a čl. 4a odst. 1 písm. b) rámcového rozhodnutí, zda se předmětná ustanovení dotýkají i případu, kdy obviněná osoba, která byla vyrozuměna o obžalobě podané proti její osobě, i když pouze v jejím původním znění, uprchne a nemůže být tedy objektivně vyrozuměna o řízení před soudem a není ani v kontaktu se svým obhájcem ustanoveným z úřední povinnosti. Druhá otázka se týkala slučitelnosti bulharské národní úpravy s čl. 9, čl. 8 odst. 4 směrnice a s čl. 4a odst. 3 ve spojení s odst. 1 písm. d) rámcového rozhodnutí, pokud bulharská právní úprava neobsahuje žádnou právní ochranu před odsouzením v nepřítomnosti v případě, kdy obviněná osoba po vyrozumění o původní obžalobě uprchla. Poslední třetí otázka soudu směřovala na přímý účinek čl. 9 směrnice.

Soudní dvůr se jako první vyjádřil k posouzení otázky v rámci výkladu rámcového rozhodnutí. Shledal, že v rámci rozsahu výkladu rámcového rozhodnutí je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce nepřijatelná, jelikož skutková situace nastíněná soudem je pouze hypotetická.

Soudní dvůr se následně zabýval výkladem čl. 8 a 9 směrnice. Zmínil, že cílem směrnice je stanovení minimálních pravidel týkajících se některých aspektů trestních řízení, mezi které patří i právo „účastnit se trestního řízení před soudem“. Toto právo, jak zmiňuje Soudní dvůr, je nedílnou součástí práva na spravedlivý proces, a je proto zakotveno mimo jiné v čl. 8 odst. 1 směrnice. Existuje však možnost konat řízení před soudem i za nepřítomnosti obžalovaného. Podmínky pro takové řízení nalezneme v odst. 2 a 4 téhož článku. Článek 9 následně stanoví právo odsouzeného v nepřítomnosti na nové řízení před soudem nebo na jiný prostředek právní nápravy, který může vést ke zrušení původního rozhodnutí, pokud nebyly splněny podmínky stanovené v čl. 8 odst. 2 směrnice. Soudní dvůr poznamenal, že ustanovení čl. 8 odst. 4 a čl. 9 mají přímý účinek, jelikož je lze považovat za bezpodmínečná a dostatečně přesná ustanovení ve stanovení oblasti působnosti a rozsahu práva na nové řízení.

Dle Soudního dvora je důležité si uvědomit, že v případě splnění podmínek stanovených v čl. 8 odst. 2 směrnice může být osoba odsouzená v nepřítomnosti zbavena prá-

va na nové řízení. Ze znění čl. 8 odst. 2 je nutno vyvodit, že osoba, vůči níž je vedeno soudní řízení v její nepřítomnosti, musí být včas vyrozuměna o řízení před soudem a musí být také obeznámena s následky nedostavení se k soudu. V případě, že je zastupována zmocněným obhájcem, postačuje pouze její vyrozumění o řízení před soudem. K tomu, aby mohlo být vedeno soudní řízení proti osobě v její nepřítomnosti za podmínek čl. 8 odst. 2, je tedy nutné, aby se dotyčná osoba dobrovolně a jednoznačně vzdala práva být přítomna při řízení před soudem. Z odůvodnění směrnice pak vyplývá, že dotyčná osoba se může tohoto svého práva vzdát výslovně nebo mlčky.

V rámci teleologického výkladu čl. 8 odst. 2 Soudní dvůr konstatoval, že smyslem a účelem tohoto ustanovení je posílení práva na spravedlivý proces v trestním řízení a posílení důvěry členských států v systémy trestního soudnictví jiných členských států. Účelem ustanovení je tedy pomyslné vyrovnání mísky vah mezi právem na obhajobu a řádným výkonem spravedlnosti.

Jak již bylo výše zmíněno, k naplnění podmínky jednoznačného vzdání se práva na přítomnost při řízení před soudem postačuje, když tak dotyčná osoba učiní mlčky. Takový projev lze vyvodit z jejího nedostavení se k soudnímu řízení, o němž byla včas a řádně vyrozuměna v případě, kdy je zastoupena zmocněným obhájcem. Z odůvodnění směrnice pak vyplývá, že osoba je řádně vyrozuměna, pokud byla osobně předvolána nebo byla úředně vyrozuměna o dni a místě konání uvedeného řízení jiným způsobem a „včas“, pokud jí byl dán dostatečný časový prostor k přípravě její obhajoby. Otázka posouzení naplnění daných požadavků náleží vnitrostátnímu soudu. Vnitrostátní soud při svém posouzení může vycházet z podmínek předvolání na jednání, které stanoví vnitrostátní právo, tyto se však nesmí dostat do rozporu s účelem směrnice [3].

Dle výkladu Soudního dvora lze pod rozsah ustanovení čl. 8 odst. 2 zařadit i situaci, kdy z objektivních indicií vyplývá, že osoba byla obeznámena se skutečností, že je obviněna ze spáchání trestného činu, ale úmyslně konala tak, aby se vyhnula úřednímu obdržení informace o datu a místě řízení před soudem. Mezi takové objektivní indicie lze zařadit například nahlášení nesprávné adresy vnitrostátním orgánům příslušným v trestních věcech, nebo když se osoba na dané adrese již nenachází.

Daný výklad není v rozporu s právem na spravedlivý proces, který je zakotven v čl. 47 odst. 2 a 3 a čl. 48 Listiny základních práv Evropské unie a čl. 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Lze tak konstatovat, s přihlédnutím k ustálené judikatuře Evropského soudu pro lidská práva, že smysl čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nebrání tomu, aby se osoba z vlastní svobodné vůle, výslovně nebo mlčky, vzdala záruk spravedlivého procesu, tedy v projednávané

věci práva účastnit se jednání před soudem (pokud tím nebude bráněno významnému veřejnému zájmu). Obviněná osoba se dle judikatury Evropského soudu pro lidská práva může vzdát práva účastnit se řízení před soudem za podmínek obdobných podmínkám pro uplatnění čl. 8 odst. 2 směrnice.

S ohledem na vše výše uvedené dospěl Soudní dvůr k závěru, že přezkum situace dotčené v původním řízení by mohl patřit pod případ uvedený v čl. 8 odst. 2 písm. a) směrnice. Jelikož z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že obhájce, který byl I. R. ustanoven z úřední povinnosti, jej nikdy nekontaktoval a ani I. R. se k jeho ustanovení nevyjádřil, nemohlo dojít ke zmocnění tohoto obhájce z jeho strany ve smyslu čl. 8 odst. 2 písm. b) směrnice. Dále Soudní dvůr konstatoval, že nemůže relevantně zhodnotit, zda řešená skutková podstata spadá pod rozsah čl. 8 odst. 2 či nikoli, jelikož žádost o rozhodnutí o předběžné otázce nikterak neupřesňuje, nakolik je nová obžaloba shodná s původní obžalobou, se kterou byl I. R. obeznámen, zda je shodná alespoň v právní kvalifikaci vytykánych skutečností. Tato otázka je tedy na posouzení předkládajícím soudem.

Ve svém výroku Soudní dvůr konečně shrnuje, že čl. 8 a 9 směrnice musí být vykládány ve smyslu, že obviněná osoba, jejíž místo pobytu nebylo možné zjistit přes vynaložení přiměřeného úsilí ze strany příslušných vnitrostátních orgánů a které nebyly v důsledku těchto skutečností předány informace týkající se řízení, může být odsouzena v nepřítomnosti. Tato osoba má však možnost přímo uplatnit právo na obnovu řízení nebo na přístup k rovnocennému prostředku právní nápravy, který může vést k novému právnímu posouzení skutkového stavu věci v její přítomnosti. Dané právo však může být dané osobě odepřeno, plyne-li ze všech indicií, že tato osoba záměrně s cílem vyhnout se spravedlnosti zabránila příslušným orgánům, aby ji úřední cestou vyrozuměly o soudním řízení.

Dominik Jakeš

[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/343 ze dne 9. 3. 2016, kterou se posilují některé aspekty presumpce nevinny a právo být přítomen při trestním řízení před soudem.

[2] Rámcové Rozhodnutí Rady ze dne 13. 6. 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (2002/584/SVV).

[3] Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 23. 11. 2021, I. S., C-564/19, bod 128.

Rozsudek ze dne 5. 5. 2022, Victorinox, C-179/21

K podmínkám existence a rozsahu povinnosti obchodníka informovat spotřebitele o záruce výrobce

Úplné znění

Tisková zpráva

Soudní dvůr Evropské unie posuzoval jednak otázku, za jakých podmínek má obchodník nabízející určité zboží povinnost ve smyslu směrnice 2011/83 [1] informovat spotřebitele o existenci a podmínkách záruky poskytované výrobcem, jednak otázku rozsahu takové informační povinnosti s ohledem na čl. 6 odst. 2 směrnice 1999/44 [2]. Dovedl, že uvedená povinnost obchodníka tíží, pouze pokud má spotřebitel oprávněný zájem na získání informací o záruce výrobce, a zahrnuje veškeré informace o podmínkách uplatnění a provedení záruky, které spotřebiteli umožňují učinit rozhodnutí o uzavření či neuzavření smlouvy.

Spor v původním řízení se týkal otázky, zda společnost nabízející určité zboží na internetovém obchodním portálu Amazon u tohoto zboží musí uvádět údaje o záruce třetí strany (výrobce). Společnost absoluts na uvedeném portálu nabízela k prodeji kapesní nůž, jehož výrobcem byla společnost Victorinox. U tohoto zboží přímo neuváděla údaj o záruce, ale tento byl dohledatelný v rubrice „Další technické informace“ po rozkliknutí odkazu „Návod k použití“. Tím uživatel vstoupil na informaci vyhotovenou výrobcem, která obsahovala mimo jiné prohlášení o časově neomezené „záruce Victorinox“ pokrývající veškeré výrobní vady a vady materiálu.

Společnost the-trading-company (konkurent společnosti absoluts) podala na společnost absoluts žalobu z titulu nekalosoutěžního jednání, neboť podle ní absoluts neposkytla spotřebitelům dostatečné informace o záruce nabízené výrobcem. The-trading-company se domáhala, aby bylo společnosti absoluts uloženo zdržet se činění takových nabídek, čemuž vyhověl odvolací vrchní soud. Proti tomu podala společnost absoluts opravný prostředek („Revision“) ke Spolkovému soudnímu dvoru (Bundesgerichtshof), který se na Soudní dvůr obrátil se třemi předběžnými otázkami ohledně výkladu směrnice 2011/83.

Podstatou první a druhé otázky byly podmínky vzniku povinnosti obchodníka informovat spotřebitele o záruce výrobce ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. m) směrnice 2011/83, konkrétně zda informační povinnost vzniká na základě pouhé existence takové záruky, nebo až na základě

dalších okolností, například zmínění takové záruky obchodníkem. Třetí otázka se týkala rozsahu uvedené informační povinnosti, konkrétně toho, zda ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. m) směrnice 2011/83 mají být poskytnuty informace odpovídající údajům vyžadovaným čl. 6 odst. 2 směrnice 1999/44.

Při posuzování prvních dvou otázek Soudní dvůr nejprve připomněl účel informační povinnosti stanovené čl. 6 odst. 1 směrnice 2011/83. Tím je zajištění informovanosti spotřebitele před uzavřením smlouvy jednak ohledně smluvních podmínek a důsledků uzavření smlouvy tak, aby se spotřebitel mohl rozhodnout, zda smlouvu uzavře, jednak ohledně informací nezbytných především pro výkon jeho práv plynoucích ze smlouvy. Čl. 6 odst. 1 písm. m) směrnice 2011/83 za tím účelem obchodníkovi ukládá informovat spotřebitele „případně“ o existenci a podmínkách obchodní záruky, tj. v případě jejího poskytnutí.

V posuzované věci jde ovšem o záruku poskytovanou výrobcem, kterou dotčené ustanovení nezmiňuje, tudíž bylo nutné toto ustanovení vyložit v závislosti na jeho kontextu a cílech, které sleduje. Z hlediska kontextu Soudní dvůr nejprve poukázal na čl. 2 bod 14 směrnice 2011/83, který „obchodní záruku“ definuje mimo jiné jako jakýkoli závazek obchodníka nebo výrobce, přičemž výrobcem se v kontextu dalších směrnic používaných pojmů rozumí osoba odlišná od obchodníka. Aby však tato distinkce měla praktický smysl, výraz „obchodní záruka“ použitý mj. v čl. 6 odst. 1 písm. m) směrnice 2011/83 musí zahrnovat i záruku poskytovanou výrobcem.

Cílem směrnice 2011/83 je poté vysoká úroveň ochrany spotřebitelů, která má být zajištěna mimo jiné jejich informovaností při transakcích s obchodníky. Jejím dalším cílem je ovšem také zajištění konkurenceschopnosti podniků při současném respektování svobody podnikání. Bezpodmínečná povinnost poskytovat informace o záruce výrobce by však vedla k nerovnováze mezi těmito dvěma cíli. Obchodníci by takto byli nuceni vynakládat značné úsilí k získání a aktualizaci informací o záruce výrobců, ačkoli s nimi nutně nemají přímý smluvní vztah a ačkoli obchodní záruka výrobců v zásadě není součástí smlouvy uzavírané se spotřebitelem.

Soudní dvůr proto dovedl, že především kvůli uvedenému požadavku rovnováhy kolidujících cílů směrnice 2011/83 je obchodník povinen spotřebiteli poskytnout předmluvní informace o záruce výrobce pouze tehdy, pokud převažuje oprávněný zájem průměrného [3] spotřebitele na získání informací o záruce tak, aby mohl učinit rozhodnutí o uzavření smlouvy s obchodníkem. Podmínkou existence takové informační povinnosti tedy není samotná existence záruky výrobce, ale oprávněný zájem spotřebitele na tom, aby byl o této záruce informován.

Soudní dvůr dále blíže specifikoval okolnosti, z nichž lze takový oprávněný zájem dovozovat. Jde v obecné rovině o případy, kdy obchodník učiní z obchodní záruky nabízené výrobcem ústřední nebo rozhodující údaj své nabídky. Konkrétně půjde o situace, kdy obchodník výslovně upozorňuje spotřebitele na existenci záruky výrobce tak, aby z toho učinil prodejní nebo reklamní argument, a tudíž zlepšil konkurenceschopnost a atraktivnost své nabídky. V tomto případě je daná informace na jedné straně pro spotřebitele nezbytná mimo jiné k jeho vědomí, že záruku neposkytuje obchodník, na straně druhé obchodníka nepřiměřeně nezatěžuje, neboť ten na záruku spotřebitele z vlastní vůle upozorňuje s cílem získat konkurenční výhodu.

Obchodníka naopak informační povinnost netíží v případě, že záruku zmiňuje pouze nevýznamným nebo zanedbatelným způsobem, takže záruku nelze považovat za jeho obchodní argument, respektive za způsobitou uvést spotřebitele v omyl. Při posouzení, zda záruka výrobce představuje ústřední nebo rozhodující údaj nabídky obchodníka (viz výše), je třeba zohlednit obsah a obecné uspořádání nabídky ve vztahu k nabízenému zboží, význam odkazu na záruku výrobce pro prodejní nebo reklamní účely obchodníka, prostor, který tento odkaz v nabídce zaujímá, riziko omylu nebo záměny ohledně práv ze záruky a jejího poskytovatele u průměrného spotřebitele, vysvětlení jiných záruk spojených se zbožím, jakož i jakýkoli jiný prvek, který by mohl založit objektivní potřebu ochrany spotřebitele.

Ke třetí z předběžných otázek Soudní dvůr konstatoval, že ačkoli čl. 6 odst. 2 směrnice 1999/44 upravuje povinnost

informovat spotřebitele o tam uvedených informacích ohledně záruky, sleduje jiné cíle než čl. 6 odst. 1 směrnice 2011/83. Zatímco cílem prvního uvedeného je specifikovat údaje o zárukách, které mají být obsaženy v záručních prohlášeních, cílem druhého uvedeného je poskytnout spotřebiteli předmluvní informace o existenci záruk a jejich podmínkách. Ve smyslu čl. 6 odst. 1 směrnice 2011/83 je proto obchodník povinen poskytnout pouze informace o existenci a podmínkách záruky, nikoli o celém jejím obsahu.

Některé z těchto podmínek přitom podle Soudního dvora odpovídají údajům, které musí obsahovat záruční prohlášení podle čl. 6 odst. 2 druhé odrážky směrnice 1999/44, tj. údajům o obsahu záruky a údajům nezbytným k jejímu uplatnění. Údaje o záruce vyžadované čl. 6 odst. 2 směrnice 1999/44 jsou však vymezeny druhově a jejich příkladný výčet v podobě doby trvání a územního rozsahu záruky spolu s adresou jejího poskytovatele tak nevyčerpává informace o podmínkách záruky, které musí být obchodníkem poskytnuty ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. m) směrnice 2011/83. Takové informace naopak zahrnují veškeré informace o podmínkách uplatnění a provedení záruky, které spotřebiteli umožňují rozhodnout se o uzavření či neuzavření smlouvy s obchodníkem. V konkrétní podobě půjde například o místo opravy nebo případná omezení záruky.

Jan Strya

[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. 10. 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES.

[2] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES ze dne 25. 5. 1999 o některých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na toto zboží.

[3] Běžně informovaného a přiměřeně pozorného a obezřetného.

MONITORING LITERATURE

System evropského práva

- Patricia Popelier, Giulia Gentile, Esther van Zimmeren: Bridging the gap between facts and norms: mutual trust, the European Arrest Warrant and the rule of law in an interdisciplinary context. *European Law Journal*.
- Dimitry Kochenov, Graham Butler: Independence of the Court of Justice of the European Union: Unchecked Member States power after the Sharpston Affair. *European Law Journal*.
- Petra Bárd, Dimitry Kochenov: War as a pretext to wave the rule of law goodbye? The case for an EU constitutional awakening. *European Law Journal*.

Základní práva a ústavní soudnictví

- Matteo Bonelli: Infringement Actions 2.0: How to Protect EU Values before the Court of Justice. *European Constitutional Law Review*, Volume 18, Issue 1.

Srovnávací právo

- Eva Pander Maat, Daan Van Maurik, Rosario Garza Islas, Giancarlo Piscitelli: The Right to Be Forgotten in the UK: A Case Note on the English and Welsh High Court Reasoning in NT1 & NT2 v. Google and the Post-Brexit Prospects in the GDPR era. *European Review of Private Law*, Volume 30, Issue 2.
- Jan Smits Van Oyen, Michiel Lange, Solveig Kreinsen: The Right to Be Forgotten in Germany. *European Review of Private Law*, Volume 30, Issue 2.

Evropské civilní právo

- Cristina Argelich Comelles: Smart Property and Smart Contracts Under Spanish Law in the European Context. *European Review of Private Law*, Volume 30, Issue 2.

Jan Bena

Příspěvky nejsou oficiálními vyjádřeními Nejvyššího soudu.

© Nejvyšší soud, ISSN 2464-8531

2/2022
BULLETIN

NEJVYŠŠÍ SOUD
ODDĚLENÍ ANALYTIKY
A SROVNÁVACÍHO PRÁVA